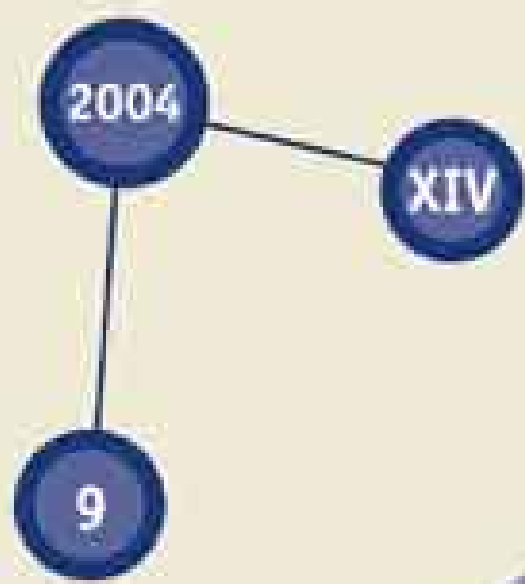

UDÁLOSTI
na VUT v Brně

Obsah

- 3..... SLOVO ŠÉFREDAKTORKY**
- 4..... TŘI VÝROČÍ**
- 5..... THREE ANNIVERSARIES**
- 6..... MODERNÍ ŠKOLA SE STOLETOU TRADICÍ**
- 13.... MODERN SCHOOL WITH A HUNDRED YEARS' TRADITION**
- 20.... Z ARCHIVU VUT V BRNĚ: POHLED DO HISTORIE OSLAV**
- 22.... NĚKOLIK ÚDAJŮ O POČTECH STUDENTŮ NA VUT V BRNĚ**
- 23.... ČESKÁ KONFERENCE REKTORŮ JEDNALA NA MZLU V BRNĚ**
- 24.... VĚTŠÍ KOMFORT PRO STUDENTY V UNIVERZITNÍM KAMPUSU PPV**
- 26.... NA STROJÍRENSKÉM VELETRHU SE ÚSPĚŠNĚ PŘEDSTAVILO I VUT V BRNĚ**
- 27.... PROGRAM AKADEMICKÉHO CENTRA STUDENTSKÝCH AKTIVIT**
- 28.... AVANTGARDNÍ PREMIÉRA OPERY R.U.R. V BRNĚNSKÉM MAHENOVĚ DIVADLE**
- 29.... INFORMACE**
- 35.... SPOLUPRÁCE FAKULTY ARCHITEKTURY SE STUDENTSKÝM CENTREM Z IZRAELE**
- 36.... PROMOCE ABSOLVENTŮ 1. ROČNÍKU AMERICKÉHO MODELU US-MBA STUDIA**
- 37.... FAKULTA PODNIKATELSKÁ USPOŘÁDALA V NOVÉ BUDOVĚ PRVNÍ KONFERENCI**
- 38.... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 39.... STUDENTSKÉ KINO MAGNET**

Vydává: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM. Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanysko@ro.vutbr.cz; vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční kruh: Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM), Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno, fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

EVROPSKÉ A AKADEMICKÉ TRADICE A HODNOTY

1849 1899 1989
EUROPEAN AND ACADEMIC TRADITIONS AND VALUES

Vážení a milí čtenáři,

Evropské a akademické hodnoty a tradice je motto slavnostního připomenutí tří významných událostí:

- 155. výročí vzniku technického školství v multikulturním městě Brně,
- 105. výročí vzniku českého inženýrského vzdělání nejen v Brně, ale i na historické Moravě,
- 15. výročí nového začátku svobodné etapy ve složité historii naší země a významné role studentů v roce 1989.

Těmto význačným výročím se bude věnovat také náš časopis Události na VUT v Brně. Číslo, které otevíráte, přináší zamyšlení a pohledy historika PhDr. Jiřího Pernese na tyto významné mezníky v dějinách Vysokého učení technického v Brně. Jiří Pernes je autorem publikace o historii VUT v Brně *Škola pro Moravu*, kterou vydalo nakladatelství VUTIUM před pěti lety. Je také autorem scénáře výstavy, která bude v den oslav slavnostně zahájena.

V listopadovém čísle zdokumentujeme oslavy 105. výročí založení naší školy, které se uskuteční v **pondělí 8. listopadu 2004 v aule historického areálu VUT na ulici Veverčí 95.**

Od 10 hodin se bude konat **slavnostní zasedání Vědecké rady VUT**, na němž budou slavnostně prohlášeni **čestnými doktory**

- Prof. Ing. Lubomír **Lapčík**, DrSc., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
 Prof. Ing. arch. Miroslav **Masák**, Ateliér Masák, Úvaly u Prahy
 Prof. DI Dr. techn. DDr. h. c. Peter Herbert **Osanna**, Institut für Fertigungstechnik, Technische Universität Wien
 Bohuslav Woody **Vašulka**, Zentrum für Kunst und Medien-technologie
 Ing. Robert **Vích**, DrSc., Dr.-Ing. h. c., Ústav radiotechniky a elektroniky Akademie věd České republiky, Praha

Od 14,30 hodin se bude konat

5. Akademické shromáždění s tímto programem:

- Slavnostní projev rektora VUT
- Udělení Zlatých medailí a předání Cen rektora VUT
- *Soudobé trendy rozvoje evropských univerzit*, Prof. DI Dr. Peter Skalicky, rektor, Technische Universität Wien
- Z díla Leoše Janáčka
- Vernisáž výstavy ke 105. výročí založení VUT
- Společenský podvečer

Zlaté medaile převezmou

- Prof. Ing. Jiří **Brandštetr**, DrSc., (FCH)
 Prof. Ing. Ctirad **Kratochvíl**, DrSc., (FSI)
 Prof. Ing. Jiří **Kratochvíl**, DrSc., (FAST)
 Doc. Ing. Zdeňka **Rábová**, CSc., (FIT)
 Prof. DI Dr. Peter **Skalicky** (rektor, Technische Universität Wien)
 Prof. Ing. Jiří **Svačina**, CSc., (FEKT)
 Prof. Dr. Claus **Weyrich** (Senior Vice President, Siemens)

Ocenění rektora převezmou

- Doc. Ing. Miroslav **Kasal**, CSc., (FEKT),
 za významné inženýrské dílo
 Doc. RNDr. Alexandr **Meduna**, CSc., (FIT),
 za významnou knižní publikaci
 Prof. RNDr. Jaroslav **Cihlář**, CSc., (FSI),
 za výsledky ve vědecké a výzkumné činnosti
 Ing. Miroslav **Vořechovský**, (FAST),
 za výsledky v doktorském studiu

Ocenění rektora za zásluhy o obnovení akademických práv a svobod převezmou

- Ing. arch. Zdeněk **Hirnšal**, Ing. arch. Martin **Laštovička**,
 Ing. arch. Jiří **Slezák**,
 v roce 1989 studenti Fakulty architektury
 Ing. Evžen **Sobek**, Ing. Tomáš **Hanáček**,
 v roce 1989 studenti Fakulty strojní
 Ing. David **Částek**, Ing. Zdeněk **Žák**,
 v roce 1989 studenti Fakulty elektrotechnické

V úterý 9. listopadu 2004 nově jmenovaní čestní doktoři proslaví na jednotlivých fakultách své odborné přednášky.

Věřím, že oslavy těchto významných výročí v duchu akademických tradic budou důstojným připomenutím jejich významu nejen v historii školy, ale i pro její budoucnost. Budeme se snažit zachytit pro Vás to nejdůležitější z nich.

PhDr. Jitka Vanýšková,
 šéfredaktorka

Tři výročí

Brno není jen historickým hlavním městem Moravy; vždy patřilo k centrům, která svým významem přesahují rámec českých zemí. Bylo důležitým střediskem průmyslové výroby a ve své době se mu dokonce dostalo přezdívky „rakouský Manchester“. Bylo centrem vzdělanosti, v němž v roce 1817 vzniklo Moravské zemské muzeum – jedno z prvních zemských muzeí v habsburské monarchii. Bylo centrem vědecké práce, ve kterém našly uplatnění takové osobnosti, jako byl Johann Gregor Mendel, a také centrem kultury, v němž po léta žil a pracoval Leoš Janáček. Po staletí tu vedle sebe žili lidé hovořící jazykem českým i německým, křesťané i židé. Jejich kultury se prolínaly i střetávaly a tato setkávání i konflikty obohacovaly celé město a jeho obyvatele. Není divu, že technické učiliště, které bylo roku 1849 v Brně založeno a které se časem změnilo ve vysokou školu, mělo charakter česko-německý a vzdělávalo syny obou etnik. Nelze ovšem nevidět, že toto soužití v sobě skrývalo rovněž zničující prvky. S růstem nacionalismu vzala národnostní snášenlivost za své a nahradila ji nenávist. Promítla se i do života technického učiliště, které se postupně proměnilo v čistě německou vzdělávací instituci. Vysokou odbornou úroveň si však udrželo i nadále, což do Brna přivádělo významné odborníky z jiných končin světa, například věhlasného Victora Kaplana, rodáka z rakouského Mürtzschlagu. Také on zde našel svůj nový domov a s Brnem je spojen jeho nejvýznamnější technický objev.

Jedním z projevů emancipace české společnosti na Moravě bylo založení České vysoké školy technické v Brně roku 1899. Byla první českou vysokou školou na Moravě a to její profesory i studenty zavazovalo. V prvním roce existence se sice zaměřovala jen na obor stavebního inženýrství, vzápětí však přibýly přednášky z jiných technických oborů a přírodních i společenských věd a od samého počátku se netajila ambicí nahradit chybějící českou univerzitu na Moravě. Stala se důležitým střediskem vzdělání a vědy, obohacujícím život české společnosti, a je jím dodnes. Česká vysoká škola technická v Brně prošla neuvěřitelným vzestupem, vychovala tisíce úspěšných absolventů, dala světu zástupy odborníků, kteří svým dílem přispěli k usnadnění a zkvalitnění lidského života. Ani vznik dalších vysokých škol v již samostatném československém státě po roce 1918 a později po roce 1945 její pozici neoslabil. Období nesvobody a duchovního útlaču, která se v novodobých dějinách naší země opakovaně objevují, se nevyhnula ani české technice v Brně. Nepřízní osudu několikrát stála na pokraji zkázy, vždy však dokázala existenční krizi překonat a vyšla z ní posílená.

Změna politického a společenského klimatu v roce 1989 vytvořila mimořádně příznivé podmínky pro další rozvoj Vysokého učení technického v Brně, které je důstojným pokračovatelem České vysoké školy technické z roku 1899 a které se hlásí i k odkazu česko-německého technického učiliště, založeného roku 1849. Díky mimořádným osobnostem, které řídí jeho osudy, je dnes školou nejen pro Moravu, ale i pro Evropu. Zaujímá nejen přední místo mezi ostatními vysokými školami v Brně a celé České republice, ale je vnímáno i jako významná vzdělávací instituce evropská, jejíž profesori, ale také absolventi a dokonce i studenti dosahují úspěchu rovněž na renomovaných pracovištích v USA, Kanadě a dalších nejvyspělejších státech světa.

Tři významná výročí si v letošním roce připomínáme: rok 1849 – založení česko-německého technického učiliště v Brně; rok 1899 – založení České vysoké školy technické v Brně; a rok 1989 – pád režimu, symbolizujícího útlak a stagnaci. Tvoří rámec existence a úspěchu Vysokého učení technického v Brně. Jsou mezníky v jeho historii, ale také mezníky v dějinách města Brna. A nepochybně také východiskem pro další soužití a vzájemné obohacování, jež VUT povede k dalším úspěchům a našemu městu opět umožní dosáhnout důstojné pozice ve spojené Evropě.

PhDr. Jiří Pernes, historik a spisovatel

Three anniversaries

Brno is not only historically the capital of Moravia; it has always been one of those centres that, by their importance, transcend the territory referred to as the Czech lands. It was an important industrial centre and, at one time, it was even called “the Austrian Manchester”. It was a centre of education, in which a Moravian Museum was built in 1817 – one of the first museums of the Hapsburg monarchy. It was a centre of research where Johann Gregor Mendel lived and a centre of music where Leoš Janáček spent long years composing his works. For centuries, people speaking German and Czech, Christians and Jews lived here next to each other with their cultures mingling and conflicting. Those encounters as well as conflicts enriched the city and its inhabitants. No wonder that the technical institute that was established in Brno in 1849 and later became a university offered classes in both languages to sons of both ethnic backgrounds. On the other hand, one cannot overlook the fact that, in this coexistence were also hidden elements of self-destruction. As nationalism came to the surface, it swept away national tolerance, replacing it with hatred. This also had its effects on the life of the technical institute, where German had come to prevail. Its professional standards, however, were maintained, bringing leading experts to Brno from all parts of the world. Born in Mürzschlag, Austria, Victor Kaplan is a famous example. He found a new home in Brno, thus linking it with his most important technical discovery.

One of the manifestations of the emancipation of Czech society in Moravia was the founding of a Czech Technical University in Brno in 1899. Being the first Czech university in Moravia, it gave its teachers and students a feeling of responsibility. Although in the first year it only provided courses in civil engineering, the range of courses was soon extended to other areas of engineering, science, and arts. From the very beginning, it did not conceal its ambition to replace the missing Czech university in Moravia. It became and has remained until today an important centre of education and science, enriching the life of Czech society. The Czech Technical University in Brno has seen its spectacular rise, has educated thousands of graduates and given the world large numbers of experts, each making his or her contribution to a better quality of human life. Its position was not even weakened by other universities coming into existence in the free Czechoslovak state after 1918 and later after 1945. The periods of loss of freedom and spiritual oppression repeatedly occurring in the modern history of this country have also left their mark on the history of the Czech technical university in Brno. Facing adversity in receiving several near fatal blows, it managed to overcome the crisis and to come out strengthened.

The change in the political and social climate in 1989 brought about conditions extremely favourable to the further development of Brno University of Technology, which is a worthy successor of the Czech Technical University of 1899 and which also carries on the tradition of the technical institute established in 1849. Thanks to the exceptional personalities in its management, it is today a university not only for Moravia but also for Europe. It is a leader among universities in Brno and in the entire Czech Republic and is also seen as an essential institution of European higher education with its lecturers, graduates, and even students presenting their achievements successfully at prestigious universities in the U.S.A., Canada, and other advanced countries.

This year we are celebrating three anniversaries: in 1849 a Czech-German technical institute was established in Brno, in 1899 the Czech Technical University of Brno was founded, and in 1989 the regime symbolizing oppression and stagnation was overthrown. They can be seen as providing a framework for the existence and achievements of the Brno University of Technology and as representing milestones in its history and in the history of the city of Brno. They can, no doubt, also be taken as a starting point for continuing coexistence and mutual enrichment in order to lead the Brno University of Technology to further achievements and to help our city assume again its worthy position in a united Europe.

Jiří Pernes, historian and writer

Moderní škola se stoletou tradicí

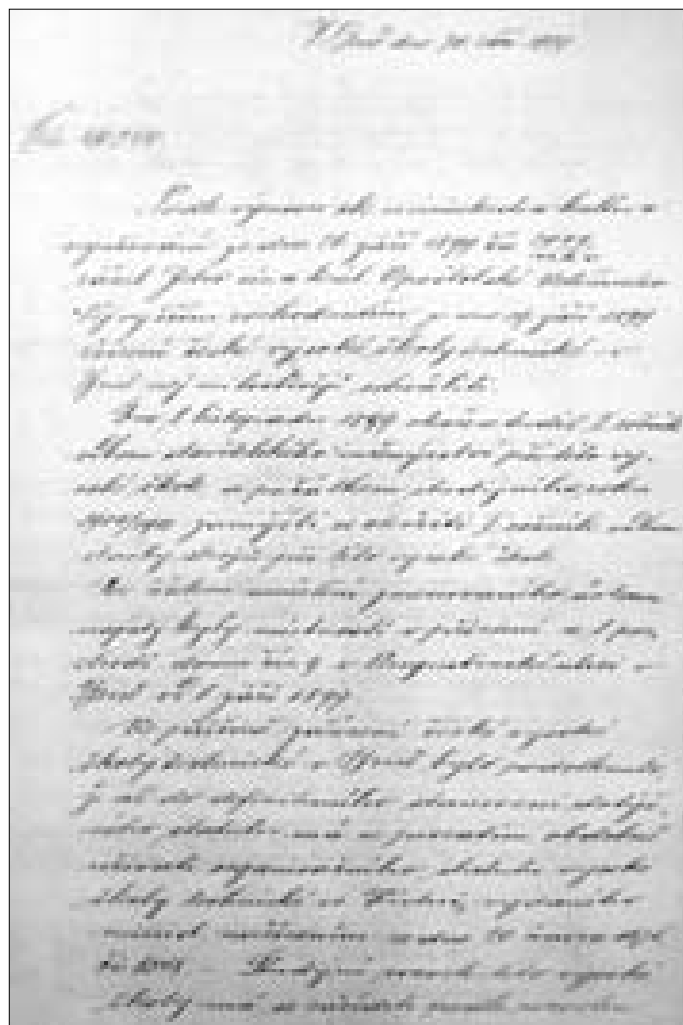
Skromné začátky

Po delším váhání podepsal 19. září 1899 rakouský císař a uherský král František Josef I. dekret o založení české vysoké školy technické v Brně. Korunní země Morava takovou školu potřebovala. To však nebyl hlavní důvod, který panovníka k podpisu přiměl, příčiny jeho rozhodnutí ležely v oblasti politické. V Brně totiž již vysoká škola technická existovala. Vznikla v roce 1849 jako technické učiliště, které postupně nabylo charakteru vysoké školy.

Vznikla také jako vzdělávací ústav dvoujazyčný – česko-německý, ale postupem doby získala čistě německý charakter. Silící česká společnost se s takovým stavem odmítala spokojit. Stále hlasitěji volala po zřízení své druhé univerzity: ta první existovala od roku 1882 v Praze, tu druhou chtěli mít čeští vlastenci na Moravě. Měla se stát nejen nástrojem vzdělání národní pospolitosti, ale také zbraní proti německému nacionalismu. O druhou českou univerzitu se proto strhl prudký politický boj, často přerůstající v pouliční bitvy. Oprávněnost českého požadavku zpochybnit nešlo, žádná z rakouských vlád si tím však nechtěla znepřátelit německé nacionály. Až nakonec vláda Františka Antonína hraběte Thuna dospěla k šalamounskému řešení: univerzitu na Moravě sice Čechům nedáme (a němečtí nacionalové tak nebudou mít příčinu k protestům), ale předložíme mocnáři ke schválení návrh na zřízení české vysoké školy technické, která nespokojeným Čechům ukáže dobrou vůli Vídně. To se také stalo a díky pochopení Františka Josefa I. pro politickou realitu získala česká Morava svoji první vysokou školu. K ní se hlásí dnešní Vysoké učení technické v Brně, na její tradice navazuje a pokračuje v rozvíjení jejího odkazu.

Více než sto let, které od založení České vysoké školy technické v Brně uplynuly, přinesly okamžiky slávy, ale také situace kritické, kdy byla ohrožena samotná její existence. Za Rakouska měl vývoj školy trvale vzestupnou tendenci; začínala doslova z ničeho. Panovník současně s podpisem dekretu o jejím založení jmenoval první čtyři profesory; rektorem se stal dr. Karel Zahradník. Noví učitelé dorazili do Brna 2. října 1899. Nelze se divit, že neoplývali nadšením: podmínky pro jejich práci byly naprosto nedostačující. Nový vzdělávací ústav našel provizorní umístění v několika místnostech domu v Augustinské ulici, ve

kterém vyvíjel činnost český ženský vzdělávací a výrobní spolek Vesna. Vzдор těmto obtížím škola zahájila okamžitě činnost. K poslednímu říjnu 1899 se ke studiu na ní zapsalo 47 posluchačů, 33 řádných a 14 mimořádných. V průběhu roku se jejich počet zvýšil dokonce na 55; všichni se věnovali stavebnímu inženýrství. Omezený výukový program, nevyhovující podmínky prostorové, nedostatečný počet profesorů stejně jako malý počet posluchačů neuspokojovaly nikoho. Proto se vedení školy snažilo zjednat nápravu a postupně se to dařilo. Dokázalo získat

Zakládací listina C. k. české vysoké školy technické v Brně.

1849 1899 1989

souhlas se zavedením nových studijních odborů, počet profesori se zvolna zvyšoval, díky tomu mohl růst i počet studentů a od podzimu 1907 se začala stavět nová budova; její slavnostní otevření proběhlo 25. června 1911. Novostavba byla krásná, účelná a pohodlná a dodnes je chloubou Vysokého učení technického v Brně. V době, kdy se blížila svému dokončení, požádali brněnští profesori panovníka, aby škola mohla nést jeho jméno. Císař milostivě souhlasil a vzdělávací ústav s nedlouhou tradicí, ale o to většími ambicemi, se od 1. března 1911 mohl nazývat „C. k. česká vysoká škola technická Františka Josefa v Brně“ a pod tímto označením působil až do rozpadu monarchie v roce 1918. Ani tak proklamativně projevená panovníkova přízeň však nepomohla, aby česká technika v Brně existovala jako škola úplná, schopná nabídnout vzdělání ve všech technických oborech. V předvečer první světové války její posluchači mohli studovat pouze:

- I. stavební inženýrství
- II. A. strojní inženýrství, B. elektroinženýrství
- III. kulturní inženýrství (vodní stavby, meliorace)
- IV. chemické inženýrství

Ve svobodném Československu se hlavní město Moravy stalo důležitým univerzitním centrem a Česká vysoká škola technická přispěla ke vzniku a počátečnímu fungování nejen Masarykovy univerzity, ale i dalších vysokých škol. Pro její existenci bylo dvacet let první Československé republiky obdobím velkého

rozkvětu: hned v roce 1919 byl v jejím rámci zřízen odbor architektury, jehož se v předchozích desetiletích bezúspěšně domáhala. V letech 1918–1938 se definitivně etablovala jako vážená a uznávaná vysoká škola a díky tomu také rostl počet jejích studentů: nejvíce – 1 657 – ji navštěvovalo ve školním roce 1931/1932. Od roku 1937 nesla název „Česká vysoká škola technická Dra. Edvarda Beneše“. Ani jí se ovšem nevyhnuly obtíže velké hospodářské krize 30. let: nedostatek pracovních příležitostí pro absolventy a dočasná finanční nouze nutily vedení školy k úvahám o zrušení některých fakult. Naštěstí však k takovému drastickému řešení dojít nemuselo.

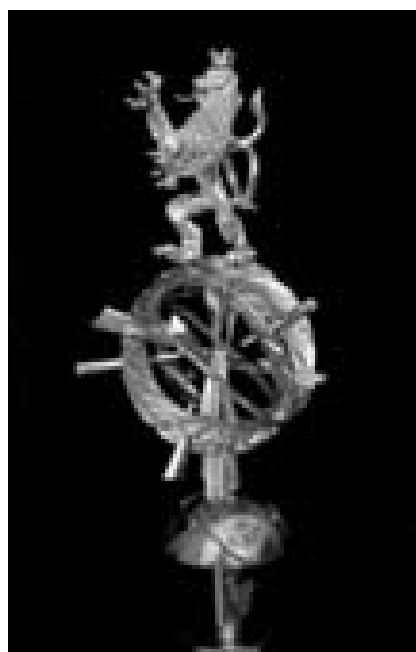
Na pokraji zániku

Existence Československé republiky skončila německou okupací. Uzavření českých vysokých škol nacisty 17. listopadu 1939 neminulo ani Českou vysokou školu technickou Dra. Edvarda Beneše v Brně; její posluchači a profesori se stali obětí perzekuce, jiní se ovšem zase s nevšední odvahou zapojili do boje za obnovení svobody. Studenti se do brněnské techniky vrátili hned v dubnu 1945 a vlastníma rukama začali odstraňovat škody, které boje o město způsobily na jejích budovách: 20. prosince 1945 byly slavnostně zahájeny přednášky akademického roku 1945/1946. Komunistický režim, nastolený v Československu v únoru 1948, přivedl školu takřka k zániku. Orientace sovětského mo-

Česká technika v Brně získala v roce 1911 nové budovy na okraji města. Jejich výstavba začala na podzim roku 1907.

1849 1899 1989

Rektorské žezlo VUT v Brně.

cenského bloku na válečné střetnutí se Západem vedla k prudké militarizaci. Za této situace samozřejmě vzrostl význam vojenských škol s technickým zaměřením. Proto vedení KSČ přijalo 4. července 1951 usnesení o založení Vojenské technické akademie a rozhodlo, aby pro její činnost bylo využito prostorových a odborných kapacit vysoké školy technické v Brně.

Česká technika v Brně se tak ocitla na samém pokraji zkázy. Nechybělo mnoho a přestala existovat. Vystala však otázka, jak naložit s posluchači IV. ročníku, kteří stáli těsně před ukončením studia. Nebylo ani jasno, co dál s obory, o něž Vojenská technická akademie neměla zájem. Tyto důvody nakonec vedly 2. října 1951 k rozhodnutí zřídit ze zbytků Vysoké školy technické Dra. Edvarda Beneše v Brně Vysokou školu stavitelství, která měla fakultu inženýrského stavitelství a fakultu architektury a pozemního stavitelství, k nimž byla zcela nelogicky připojena katedra slévárenství; tu vojáci rovněž nechtěli. Nově vzniklá vzdělávací instituce se stala pokračovatelkou nejstarší české vysoké školy na Moravě, dědičkou jejích tradic, a udržela s ní kontinuitu dodnes.

Nový začátek

Politické uvolnění po Stalinově smrti se pozitivně promítlo i do existence a činnosti brněnské techniky: dne 16. dubna 1956 přijal ÚV KSČ usnesení o zvýšení úrovně a dalším rozvoji vysokých škol a v této souvislosti rozhodl o obnovení vysoké školy technické v Brně pod novým názvem – Vysoké učení technické v Brně. Jeho základem se stala právě Vysoká škola stavitelství. K již existující fakultě inženýrského stavitelství a fakultě architektury a pozemního stavitelství přibyla nově založená fakulta energetická. Reorganizovaná instituce zahájila činnost 10. září 1956, zapsalo se na ni 1 783 studentů. V roce 1959 došlo k reorganizaci fakulty energetické, z níž vznikla samostatná fakulta elektrotechnická a samostatná fakulta strojní. O rok později naopak byla sloučena fakulta inženýrského stavitelství s fakultou architektury a pozemního stavitelství v jednotnou fakultu stavební a teprve v roce 1976 se od ní fakulta architektury znovu oddělila jako samostatné výukové a vědecké pracoviště v rámci VUT. A v roce 1966 se součástí Vysokého učení technického stalo detašované pracoviště Slovenské vysoké školy technické ve Zlíně (tehdy Gottwaldově), které se zaměřovalo na výchovu odborníků pro kožedělný a gumárenský průmysl. V roce 1969 z něj vznikla samostatná fakulta technologická.

Nové podmínky se pozitivně promítly do výsledků vědecké práce profesorů školy, do úrovně studia i do počtu studentů. Období politické krize na přelomu 60. a 70. let 20. století se samozřejmě projevilo i na Vysokém učení technickém v Brně jak mezi studenty, tak i mezi profesory. Svoboda slova, která tehdy panovala, umožňovala vyslovovat i názory po dlouhých dvacet let v komunistickém Československu neslýchané. Po porážce reformního hnutí, jež usilovalo o demokratizaci panujícího režimu, následovaly represe a čistky. Ze školy musela z politických důvodů odejít řada učitelů a studentů, kteří se v letech 1968 a 1969 výrazněji angažovali. Nadřazování ideologie a politiky odborným znalostem se v 70. a 80. letech negativně promítlo do života celé společnosti, VUT nemohlo být výjimkou. Ale i přes to dosáhla brněnská technika tak vysoké úrovně, že významným způsobem přispěla k vědeckovýzkumnému a hospodářskému rozvoji země v tehdejších omezených podmínkách. Vzdor překážkám, které tehdejší režim kladl svobodné vědecké práci,

1849 1899 1989

Budova Fakulty stavební na Veveří ulici. Původní objekty z roku 1911 prošly v uplynulých letech náročnou rekonstrukcí.

dosáhlo tehdy Vysoké učení technické v Brně v mnoha oborech výsledků srovnatelných s ostatním světem.

Hluboká přeměna školy po roce 1989

Komunistický režim spoutával jednotlivce i celou společnost. Konec totalitního systému v letech 1989 a 1990 otevřel Vysokému učení technickému v Brně dokořán dveře k zásadní proměně v moderní vzdělávací instituci, která snese srovnání s nejvyspělejšími školami stejného typu kdekoli na světě. Je symptomatické, že v čele převratných událostí, k nimž tehdy v Československu došlo, stáli vysokoškolští studenti; posluchači VUT v Brně nebyli výjimkou. Změny, jimiž procházela celá společnost, se velmi rychle projeví v životě školy. Zásadní význam mělo přijetí nového vysokoškolského zákona, který vysokým školám vrátil akademické svobody a rozsáhlou samosprávu, jejímž důležitým nástrojem se stal Akademický senát. Na volbě tohoto orgánu, který za minulého režimu neexistoval, se podílejí všichni učitelé i studenti VUT a od samého počátku mu vtiskli skutečně demokratický charakter. Akademický senát pak ve svobodných volbách vybral nového rektora: stal se jím prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc., který se výrazně zasloužil o transformaci školy. Po skončení jeho funkčního období stanul v čele Vysokého učení technického prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc., a 23. listopadu 1999 byl rektorem zvolen prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., dr. h.

c., který se po jmenování prezidentem republiky v únoru 2000 funkce ujal, nejprve pro období 2000–2002, a později, po nové volbě, i pro období 2003–2005.

Vývoj fakult

Vedle Fakulty stavební, Fakulty strojního inženýrství, Fakulty elektrotechnické, Fakulty architektury a Fakulty technologické, které měly dlouhou tradici, vznikly v rámci VUT v Brně i fakulty nové. Na podzim 1992 bylo po dlouhé přetřžce obnoveno jedno z nejstarších pracovišť školy – Fakulta chemická. Ve stejné době zcela nově vznikla Fakulta podnikatelská a o rok později Fakulta výtvarných umění. A v roce 1995 vznikla Fakulta managementu a ekonomiky ve Zlíně. Ale i jednotlivé fakulty hledaly svoji novou tvář a náplň. Roku 1993 byla Fakulta elektrotechnická reorganizována na Fakultu elektrotechniky a informatiky a v průběhu roku 2001 se transformovala ve Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií. K 1. lednu 2002 se totiž z Ústavu informatiky a výpočetní techniky, který byl součástí Fakulty elektrotechniky a informatiky, zformovala zcela nová Fakulta informačních technologií. Od 1. ledna 2001 naopak přestaly být součástí Vysokého učení technického v Brně Fakulta technologická a Fakulta managementu a ekonomiky, obě se sídlem ve Zlíně, a staly se součástí nově vzniklé Univerzity Tomáše Bati. V důsledku tohoto vývoje má dnes Vysoké učení technické v Brně osm fakult, které ke studiu nabízejí širokou škálu technických disciplín, ale také související obory přírodovědné, ekonomické a dokonce umělecké. Z hlediska studijního profilu je tak zřejmě technickou univerzitou s nejširším zaměřením v celé České republice.

Vzdělávací činnost

V souladu se zákonem je veřejnou univerzitní školou, která umožňuje různé druhy studia: bakalářské (tři až čtyřleté), magisterské (dvou až pětileté) a doktorské (tři až pětileté) a aktivně se zapojuje do evropských vzdělávacích programů, nejprve TEMPUS a nyní ERASMUS. Vysoké učení technické v Brně se podílí na vytváření evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.

1849 1899 1989

Nabídka studijních programů je velmi široká. V roce 2001 bylo na VUT akreditováno 38 studijních programů, roku 2002 již 42 a v roce 2003 dokonce 48 studijních programů se 136 studijními obory. Této možnosti využívá stále více zájemců. Zatímco v roce 1998 zde studovalo 14 920 osob, v roce 1999 jejich počet dosáhl 15 981 a v roce 2000 již 16 579. V roce 2001, poté co obě zlínské fakulty přestaly být součástí VUT Brno, poklesl počet jeho studentů na 15 090. Avšak již v následujícím roce 2002 dosáhl 15 740 a v roce 2003 dokonce již 17 561. Je přirozené, že ne všichni studium dokončí; studijní neúspěšnost udávají počty posluchačů, kteří po prvním roce již ve studiu nepokračovali. Tradičně nejvyšší je u technických oborů a je dána především vysokou náročností studia. Na všech fakultách VUT v Brně je od roku 1999 užíván kreditový systém kompatibilní s ECTS, což bylo jednou z nutných podmínek pro vstup školy do evropského programu mobility studentů ERASMUS.

Vedle akreditovaných studijních programů umožňuje VUT i celoživotní vzdělávání. Vedení školy vyhlásilo v roce 2000 program celoživotního vzdělávání za svoji prioritu s cílem dosáhnout, aby v roce 2005 celoživotní vzdělávání tvořilo nejméně 7% výuky v bakalářském a magisterském studiu. Proto nabízí zájemcům kurzy profesní, určené především absolventům, a zájmové, jako je např. od roku 2000 Univerzita třetího věku. V roce 2001 dokonce Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR schválilo rozvojový program „Výstavba Univerzity třetího věku“, který předložilo Vysoké učení technické v Brně a podpořilo jej nemalou finanční částkou. Vzhledem k dosaženým úspěchům bylo rozhodnutím valné hromady Asociace Univerzity třetího věku přeneseno v roce 2002 její sídlo z Prahy do Brna, na VUT pracuje její sekretariát a předsedou asociace byl zvolen prof. Petr Vavřín.

Vědecká a výzkumná činnost

VUT se stále více prosazuje jako důležité středisko vědecké a vývojové práce, které se podílí na řešení významných projektů základního a aplikovaného výzkumu a průmyslového vývoje. Financování vědeckého výzkumu je kryto především z programů podpory vědy a výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Druhým zdrojem financí pro vědeckovýzkumnou

práci na Vysokém učení technickém v Brně jsou prostředky, jimiž jsou dotovány grantové projekty, schválené buď Grantovou agenturou České republiky, či grantovými agenturami některých resortních ministerstev. VUT má rovněž nejvyšší úspěšnost při získávání projektů financovaných MPO. Velkou předností vědecké a výzkumné činnosti na VUT je praktická upotřebitelnost dosažených výsledků. Proto – na rozdíl od jiných výzkumných institucí – mohou zdejší výzkumné týmy těžit ze smluv s českými i zahraničními průmyslovými podniky, z nichž je financován kontrahovaný aplikovaný výzkum. VUT vede mezi vysokými školami v České republice i v oblasti komercializace výsledků vědy a výzkumu. V roce 2003 otevřelo svůj Technologický inkubátor, ve kterém se za prvních šest měsíců činnosti umístilo 12 firem, počet jejich pracovníků se zdvojnásobil a 80% z nich tvoří absolventi Vysokého učení technického v Brně. Rostoucí význam těchto aktivit v rámci celé Evropské unie potvrdil svou účastí na slavnostním otevření Technologického inkubátoru i komisař EU pro vědu a výzkum dr. Philippe Bisquine. Spolupráce s průmyslem i se sférou služeb se projevuje v kooperaci s firmami v Českém technologickém parku a v podpoře, kterou VUT pomáhá příchodu hi-tech investorů do Jihomoravského kraje a České republiky.

Ultralight Sova, vyvinutý v Leteckém ústavu FSI VUT v Brně, je úspěšně vyráběn již několik let firmou KAPPA 77 v Jihlavě.

1849 1899 1989

V oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje dosáhlo Vysoké učení technické tak významného úspěchu, jako je získání prvního místa ve světové soutěži záchranných robotů, vývoj letounu Sova a VUT 100 ve spolupráci s průmyslovými podniky KAPPA Jihlava a EVEKTOR Uherské Hradiště, či vývoj družicového komunikačního zařízení AMSAT nebo vývoj vírové turbíny Kaplanova typu.

VUT v Brně navštívil v loňském roce prezident ČR Václav Klaus. Na akademické půdě prezidenta zaujal záchranný robot Orpheus, který byl zkonstruován na Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií.

V roce 2003 se podařilo ze všech tří zdrojů získat na podporu vědecké a tvůrčí činnosti více než 340 milionů Kč, což činí téměř 20 % celkového rozpočtu školy. To je částka srovnatelná s financemi, které ve stejném období získala Masarykova univerzita v Brně či České vysoké učení technické v Praze, což jsou vysoké školy, jež mají svým charakterem, případně umístěním k VUT nejbližší. Za velmi pozitivní je třeba pokládat, že do řešení výzkumných úkolů se ve stále větší míře zapojují také studenti a díky tomu dosahuje průměrný věk člena řešitelského týmu 32 let.

Jedním z hlavních výstupů řešených úkolů jsou publikace, ať již ve formě článku v odborném periodiku, odborné monografii, článku ve sborníku, ale také patentu, oponované výzkumné zprávy či prototypu. Jejich počet neustále vzrůstá, což je potěšitelným důkazem efektivnosti vědecko-výzkumné činnosti na VUT:

v roce 2001 – 399 článků ve vědeckých a odborných časopisech, 42 monografií, 3 patenty a 7 prototypů, poloprovozů či ověřených technologií;

v roce 2002 – 532 článků ve vědeckých a odborných časopisech, 62 monografií, 11 patentů a 5 prototypů, poloprovozů či ověřených technologií;

v roce 2003 – 483 článků ve vědeckých a odborných časopisech, 65 monografií, 3 patenty a 11 prototypů, poloprovozů či ověřených technologií.

Mezinárodní spolupráce

Vysoké učení technické využilo hned zpočátku evropského programu TEMPUS, jenž byl určen zemím, které ještě nepatřily do Evropského společenství. Avšak od akademického roku 1998/1999 se mezinárodní styky studentů i učitelů rozvíjejí především díky projektu SOCRATES/ERASMUS, což je program Evropské unie. Tím se VUT spolu s ostatními českými vysokými školami fakticky stalo součástí EU ještě dříve, než padlo odpovídající politické rozhodnutí. Jeho zásluhou a s pomocí dalších programů, např. Groupement des Reatraits Educateurs sans Frontieres, se škola zaměřuje na pomoc při odstraňování jazykových bariér u studentů i akademických pracovníků. Na podporu výjezdů studentů byl v roce 2002 zřízen Mobilitní fond studentů VUT. Nemalý význam měla i účast na programu AK-

1849 1899 1989

TION, ten byl zaměřen na podporu spolupráce mezi Rakouskem a Českou republikou. Krom toho VUT spolupracuje s národní agenturou Leonardo da Vinci, jež se orientuje na posílení vazby na průmysl a evropskou dimenzi odborného vzdělávání. Velký význam pro život školy měla účast na organizování konference „Univerzity a Boloňská deklarace. Strategie změn“, která se konala v listopadu 2000, a přistoupení školy k Boloňské deklaraci. Od roku 1999 spolupracuje s Technickou univerzitou v Drážďanech a s Nadací Herberta Quandta, která umožňuje pobyt studentů a mladých vědců na tomto prestižním pracovišti. Využívá rovněž bilaterálních dohod s řadou dalších technických univerzit v Evropě i zámorí.

V domácím prostředí má pro posílení evropské orientace VUT, ale i celého města Brna mimořádný význam zřízení Brněnského centra evropských studií. Je to sdružení brněnských vysokých škol a města Brna, jehož úkolem je integrovat odborný potenciál brněnských vysokých škol v oblasti evropského vzdělávání, vyvíjet a poskytovat poradenství a informace v nejrůznějších oblastech, spojených s procesem evropské integrace. Je symbolické, že prvním předsedou Grémia Brněnského centra evropských studií byl zvolen rektor VUT prof. Jan Vrbka a předsedou správní rady se stal prof. Emanuel Ondráček.

Rozvoj školy

Rozvoj školy pokračuje systematicky v souladu s dokumentem „Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Vysokého učení technického v Brně pro období 1999–2005“, který její vedení přijalo v roce 1999 a po schválení Akademickým senátem vyhlásilo o rok později. Od něj se odvíjejí všechna zásadní rozhodnutí, k nimž vedení VUT přistupuje. Primát v ní samozřejmě hraje duchovní rozvoj školy, vedení si však uvědomuje, že bez zajištění odpovídajících materiálních podmínek by stagnovala rovněž duchovní oblast. Proto kladlo mimořádný důraz na zpracování a realizaci projektu dislokačního zajištění školy pro nejbližší období. V nových podmínkách se VUT podařilo odstranit kritický nedostatek provozních prostor, který je po desetiletí trápil, a zajistit pro jednotlivé fakulty dostačující a důstojné budovy. Za mimořádný úspěch je třeba pokládat, že technika získala zpět historickou

V letošním roce byl v univerzitním kampusu v areálu Pod Palackého vrchem dokončen a předán Fakultě podnikatelské a Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií Integrovaný objekt. Jedná se o vůbec největší investiční akci v novodobé historii VUT v Brně.

budovu na Veveří ulici, v níž dnes – po náročné a dlouhodobé rekonstrukci – v krásných podmínkách sídlí Fakulta stavební. Pro potřeby Fakulty chemické se podařilo zajistit a rekonstruovat moderní budovu bývalého podniku MEOPTA v Králově Poli a pro Fakultu podnikatelskou společně s Fakultou elektrotechniky a komunikačních technologií vybudovat úplně nový Integrovaný objekt v areálu Pod Palackého vrchem, do provozu uvedený v roce 2004. Zcela jedinečnou budovou, již škola od skončení náročné rekonstrukce v roce 1999 využívá, je Centrum Vysokého učení technického na Antonínské ulici 1, v němž se snoubí účelnost s tradicí a praktické hledisko s elegancí.

Vedení VUT pokládá za nezbytné pro život a další rozvoj školy vybudování vlastní moderní síťové infrastruktury. Její součástí je jak bezdrátová počítačová síť, tak se jí stane i nová optokabelová trasa, která byla dokončena v roce 2003. V průběhu tohoto roku také skončila příprava nového informačního systému pro ekonomii a řízení školy – SAP a byl uveden do provozu. Nahradil původní ekonomický systém EkonFis, který již potřebám školy nestačil. Do rutinního provozu byl v akademickém roce 2003/2004 ve většině knihoven školy uveden knihovní systém Aleph.

Vysoké učení technické v Brně je i ve svých 105 letech mladou školou, jejíž osudy řídí vzdělané, progresivní a energické osobnosti, které dokázaly instituci, odsouzenou totalitním režimem takřka k zániku, přivést na světovou úroveň.

PhDr. Jiří Pernes, historik a spisovatel

Modern school with a hundred years' tradition

Modest beginnings

It was only after much deliberation that Franz Joseph I, Emperor of Austria and King of Hungary, signed an edict on 19th September 1899 in which he ordered a Czech institute of higher technical education to be established in the Moravian city of Brno. As one of the crown lands, Moravia needed such a university type of school. But this was not the primary motive that led the monarch to sign the document – his decision was apparently a political one, since a technical university had already existed in Brno. Founded in 1849, it was originally a technical vocational institute, but later had come to acquire a university character. At first, both Czech and German were the languages of communication at the institute, but as time went by, German prevailed. The Czech society, already much stronger at that time, was no longer willing to tolerate such a situation. Calls for the establishment of a second university became louder: the first university, established in 1882, being in Prague, a second one was imagined in Moravia by the Czech patriots. It was to become an instrument of education for the national community, but also a weapon to be used against the German nationalism. Therefore the ensuing political struggle was very fierce, often resulting in street clashes. Although the legitimacy of the Czech claim was beyond any doubt, none of the Austrian governments of that time would accept for fear of antagonizing the German nationalists. It was not until a government headed by František Antonín Thun, a Czech count and Austrian politician, came up with a “Solomon’s solution”: do not give the Czechs a university in Moravia (to supply no reason for protests to the German nationalists), but submit a proposal to the monarch to found a Czech institute of higher technical education (to show Vienna’s good will to the disgruntled Czechs). All this was carried through and, owing to Franz Joseph’s grasp of the political reality, Moravia had its first technical university. Today’s Brno University of Technology feels to be descended from this institute, taking over and developing its traditions.

Those more than one hundred years since the founding of a Czech institute of higher technical education have seen moments of glory, but also critical situations where the school’s very existence was at stake. While the Czech lands were still part of

The Bishop Alumnate in Brno (in the present Antonínská Street) at the beginning of the last century. Since 1999 the reconstructed building has been the seat of Rector of BUT.

Austria, the school went steadily upwards, despite having to start a literary from scratch. When signing the edict, the monarch had also appointed the university’s first four teachers with Professor Karel Zahradník as rector. The new teachers arrived in Brno on 2nd October 1899. No wonder that they did not overflow with enthusiasm – the working conditions were far from satisfactory. The new educational institute had found a provisional shelter in several rooms of a building in Augustinská Street where Vesna was based, a Czech women’s educational and industrial institute. Despite such inconveniences, the school became operational immediately. By the last day of October 1899, 47 students had enrolled, including 33 full-time and 14 part-time. In the course of the first academic year, the number of students even rose to 55 – all of them studying civil engineering. Naturally no one was pleased by the limited study programme, cramped conditions, lack of professors and low number of students – least of all those in charge of the school management, who were eventually successful in making gradual improvements. Approval had been obtained to introduce new study fields, while new professors were appointed making it possible to admit more students. Moreover, in autumn 1907 work on a new building began, which was officially opened on 25th June 1911. The new school was attractive, practical, and comfortable and, even today, the Brno University of Technology takes great pride in it. At a time when the construction was nearing its end, the Brno teachers sent a petition to the monarch pleading for the school to bear his name. Once the

1849 1899 1989

emperor had given his gracious consent on 1st March 1911, the educational institute with a short tradition but greater ambitions could pride itself with the name „The Imperial and Royal Franz Joseph Technical University in Brno“ and, as such, carried on its activities until the very end of the monarchy in 1918. However, despite having the Emperor's favour bestowed upon it in such an obvious way, the Czech technical school failed to become a full-fledged university offering a full engineering education. In the year in which World War One began, its students were only able to study:

- I. civil engineering
- II. A. mechanical engineering, B. electrical engineering
- III. cultural engineering (water structures, reclamation)
- IV. chemical engineering

After the war, Brno, as the capital of Moravia, one of the lands of the new Czechoslovakian state, became an important university centre and its Czech technical university assisted other universities, Masaryk University among them, in their initial development. It flourished in the first twenty years of the first Czechoslovak Republic. An architecture department was attached to the university immediately in 1919 after several decades of pressure. In the years 1918–1938, it definitely came to be seen as a respected university attracting increasing numbers of students: the largest number of students – 1,657 – enrolled in the academic year 1931/1932. In 1937 the school was renamed the “Dr Edvard Beneš Czech Technical University”. The difficulties brought about by the great economic crisis of 1930s also left its mark on the university: dwindling job opportunities for the graduates, and temporary financial shortages made the university management consider cancelling some of its faculties. Fortunately, none of this was required.

A near-fatal blow

The existence of Czechoslovakia was ended by German occupation. The Dr Edvard Beneš Czech Technical University, as all other Czech universities, was closed by the Nazis on 17th November 1939; some of its students and teachers became vic-

tims of the Nazi persecution, others in turn proved outstanding courage in joining the fight for the restoration of freedom. As early as April 1945, students began returning to their university to help repair its buildings damaged as war swept through the city: on 20th December 1945, the lectures of the academic year 1945/1946 could begin. The regime installed in Czechoslovakia by the Communists, who came to power in February 1948, dealt the school a near-fatal blow. The orientation of the Soviet bloc to an all-out conflict with the West resulted in rapid militarization. In such a situation, it was clear that the importance of technically-oriented military schools would rise immensely. Therefore on 4th July 1951, the communist leaders decided to create a Military Technical Academy and use the buildings and the teaching capacity of the technical university to this purpose.

Thus the Czech technical university in Brno was dealt another blow. It fact it would have seen its end had it not been for the fourth-year students who were to graduate soon. No one actually knew what was to become of them. Neither was it clear what to do with the study fields in which the Military Technical Academy was not interested. These were the reasons behind the decision of 2nd October 1951 to transform what had remained of the rest of Dr Edvard Beneš Czech Technical University into a University of Civil Engineering with faculties of engineering structures and

Dr. Edvard Beneš, president of Czechoslovakia, receiving a doctorate in engineering at the Technical University of Brno on 16th March 1937.

1849 1899 1989

building structures and architecture to which, somewhat illogically, a department of foundry was attached – also of no interest to the military. The new institution of higher education became the successor to the oldest Czech university in Moravia and an heir to its traditions, which it continues to this day.

A new beginning

The political thaw after Stalin's death also had positive effects on the existence and activities of the Brno technical university: on 16th April 1956, the Central Committee of the Czechoslovak communist party adopted a resolution “on the improvement and further development of universities” and, in this connection, decided to reinstall the former technical university under a new name – the Brno University of Technology. The basis for this new institution was of course the existing University of Civil Engineering with a new faculty of power engineering added to its existing faculties of engineering structures and building structures and architecture. Teaching at the reorganised school began on 10th September 1956 with 1,783 students enrolled. In 1959, the faculty of power engineering was split to form two separate faculties of electrical engineering and mechanical engineering. A year later, the faculties of engineering structures and building structures and architecture were, in turn, amalgamated into a single faculty of civil engineering and it was not until 1976 that the faculty of architecture was reinstalled as an independent teaching and research centre within the Brno University of Technology. Finally, in 1966, a detached department of the Slovak Technical University in Zlín (then Gottwaldov) educating engineers working in the leather and rubber industries also became part of the Brno University. In 1969, it was made an independent faculty of technology.

The new conditions had a positive effect on the results of the research conducted at the university, the range of courses offered and the numbers of students. The period of political crisis at the end of 1960s and beginning of 1970s brought changes both to students and teachers. Thanks to the freedom of speech granted at that time they could voice ideas unheard of during those long previous twenty years of communist regime. When the reform movement striving for more democracy was defeated, reprisals and purges swept through the university. A number of teachers

Bird's eye view of a part of the BUT „Pod Palackého vrchem“ campus, the landmark being the building of the Faculty of Mechanical Engineering.

and students who took bold stands in the years 1968 and 1969 were forced to leave for political reasons. Putting people's ideological and political orientation above their professional qualities was a common practice in 1970s and 1980s, casting a shadow on the entire society, with the Brno University of Technology being no exception. But despite this, it achieved a remarkable standard and made a major contribution to the economic development of the country even given the limited conditions of that time. Notwithstanding the obstacles put in the way of free scientific work by the communist regime, the Brno University of Technology achieved remarkable results in many areas comparable with the rest of the world.

Profound changes after 1989

The communist regime stifled the initiative of both individuals and society as such. The destruction of the totalitarian regime in

1849 1899 1989

The opening ceremony of a BUT Technology Incubator in autumn 2003 was also attended by Dr. Philippe Bisquine, an EU commissioner in charge of science and research.

the years 1989 and 1990 opened the doors for the Brno University of Technology to make the amazing transformation into a modern institution of higher education that could be compared to any advanced university of the same type anywhere in the world. It is accepted that university students led the uprising that brought about the collapse of the regime and subsequent changes in society; BUT students were no exception. Such changes took a rapid effect on university life. A new university act was passed by the Parliament, which gave the universities their academic freedoms and extensive self-governance vested in academic senates. It is teachers and students who elect the members of the B.U.T Academic Senate – a body that did not exist under the previous regime – guaranteeing its truly democratic character. In free elections, the Academic Senate then chose a new Rector: Professor Emanuel Ondráček, CSc., who made a major contribution to transforming the university. After his term in office expired, the Brno University of Technology was headed by Professor Petr Vavřín, DrSc. and, on 23rd November 1999, Professor Jan Vrbka, DrSc., dr.h.c., was elected and became Rector of the B.U.T after being appointed by the President of the Czech Republic in February 2000. After his first term in office from 2000 to 2002, he was re-elected for the years 2002–2004.

Development of faculties

Next to the traditional faculties of civil, mechanical, and electrical engineering as well as those of architecture and technology, new faculties were also established within the Brno University of Technology. In autumn 1992, after a long lapse, the faculty of chemistry, one of the university's oldest parts was re-established. At the same time, a faculty of business and management and, a year later, a faculty of fine arts came into being. Finally, in 1995, a faculty of management and economics was created in Zlín. But also faculties as such were looking for new images and orientations. In 1993 the faculty of electrical engineering was reorganized to become a faculty of electrical engineering and computer science, which, in turn, was transformed into a faculty of electrical engineering and communication in 2001. The reason was that, on 1st January 2002, its former Institute of Computer Science and Computing formed an entire new faculty of information technologies. On the other hand, the Zlín faculties of technology and management and economics ceased to be part of the Brno University of Technology on 1st January 2001 to join the newly founded Tomas Bata University. As a result of these changes, the Brno University of Technology now has eight faculties, which offer a broad spectrum of engineering programmes

The interest of secondary school graduates in the study at Brno University of Technology is constantly increasing. The picture shows admission exams at the Faculty of Electrical Engineering and Communication.

1849 1899 1989

as well as studies in related areas of science, economics and even fine arts. This makes it a technical university with the broadest study profile in the Czech Republic.

Education

By law, the Brno University of Technology is a public higher-education facility, which offers Bachelor's degrees (three to four years), Master's degrees (two to five years), and Doctorates and takes an active part in the European educational programmes – previously the TEMPUS and now the ERASMUS project. Thus it participates in the creation of a European higher-education space.

The study programmes offered are really numerous: in the year 2001 there were 38 programmes accredited at the B.U.T while in 2002 this number rose to 42 and, last year, 48 programmes were offered structured into 136 specialised study fields. Accordingly, the student numbers have been steadily increasing. While in 1998, there were 14 920 persons studying at the B.U.T, this number rose to 15 981 in 1999 and, in 2000 even to 16 579. The year 2001 saw the split of both Zlín faculties from the B.U.T bringing this number down to 15 090, but with the upward trend continuing so that the 2002 and 2003 numbers were up again reaching 15 740 and 17 561 respectively. Not all the students finish their studies, as is natural for any university; the number of first-year dropouts is usually used as an indicator of this fact. Traditionally, it is the highest in engineering fields due to the highly demanding study. Since 1999, all the B.U.T faculties have been using an ECTS-compatible credit system, which was one of the preconditions for the university to join the ERASMUS student mobility programme.

In addition to accredited programmes, the B.U.T also organizes lifelong learning courses. In 2000, the university management made the lifelong learning programme its priority with the aim that, in 2005, lifelong learning courses should form 7 percent of all the Bachelor's and Master's degree programmes. This policy results in offering professional courses to graduates and, since 2000, open university courses for the elderly. In 2001, the Czech Ministry of Education, Youth, and Sports even approved a "Building a University for the Elderly" programme submitted by

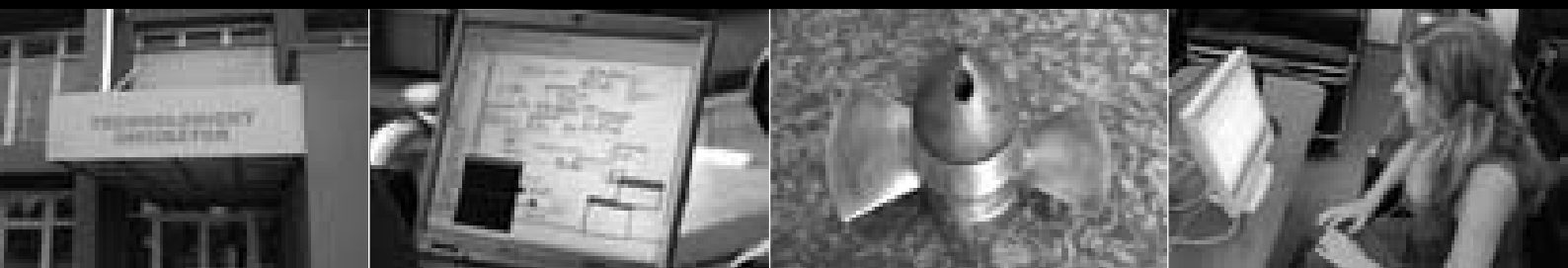
Professor Antonín Pištěk from the BUT Institute of Aerospace Engineering is explaining the parameters of the VUT 100 aircraft, which is being developed at BUT in co-operation with industrial companies.

Brno University of Technology providing it with a considerable subsidy. In view of the remarkable achievements, the general meeting of the Association of Universities of the Third Age decided in 2002 to move its headquarters from Prague to Brno. The secretariat is located at the Brno University of Technology with Professor Petr Vavřín elected as chairman of the organization.

Research

The Brno University of Technology is gaining increasing importance as a research centre participating in important projects of basic and applied research and industrial development. Research is funded mostly from the research support programmes of the Ministry of Education, Youth, and Sports. Grant projects approved by the Grant Agency of the Czech Republic or grant agencies of some competent ministries provide another source of finance for the research and scientific work at the Brno University of Technology. The B.U.T is among those most successful in winning projects financed by the Ministry of Trade and Industry. The easy applicability of their research results is of considerable advantage for the university research teams – as opposed to those of other research institutions – since they can draw on resources from contracts with both domestic and foreign companies to finance the contracted applied research.

1849 1899 1989

The B.U.T is a leader among the Czech universities in commercializing the research results. In 2003 it opened its Technological Incubator housing 12 companies in the first six months of its existence with the staff doubled including 80 percent of B.U.T graduates. The growing importance of this undertaking on an EU scale was stressed by the attendance at the opening ceremony by Dr Philippe Bisquine, the EU commissioner in charge of science and research. Co-operation with industries and services takes its form in co-operation with companies of the Czech Technology Park and in the support provided by the B.U.T to attract hi-tech investors to the South Moravian region and the Czech Republic.

In applied research, Brno University can boast such achievements as winning the first prize in the world's competition for rescue robots, the development of the Sova and VUT 100 airplanes in co-operation with KAPPA Jihlava and EVEKTOR Uherské Hradiště, the development of an AMSAT satellite communication facility, or the development of a Kaplan-type whirl turbine.

Thus, in 2003, the funding raised from all the three sources for the support of research and scientific work amounted to more than 340 million CZK, which is almost 20 percent of the entire university budget. This is a sum that could be compared to that raised in the same period by Masaryk University in Brno or the

Czech Technical University in Prague, which are universities very close to the B.U.T in character or location. It can be seen as very positive that an increasing number of students are involved in work on research tasks, bringing the average age of a research team down to 32 years.

One of the major outcomes of research is the publishing of its results – as a paper in a journal, a monograph, a contribution to a conference, but also a patent, a research report submitted for debate, or a prototype. The number of such publications is steadily increasing, which is an enjoyable proof of the efficiency of research conducted at the B.U.T:

- in 2001 – 399 papers in journals, 42 specialised monographs, 3 patents and 7 prototypes, pilot-operations, or attested technologies
- in 2002 – 532 papers in journals, 62 specialised monographs, 11 patents and 5 prototypes, pilot-operations or attested technologies.
- in 2003 – 483 papers in journals, 65 specialised monographs, 3 patents, and 11 prototypes, pilot-operations, or attested technologies.

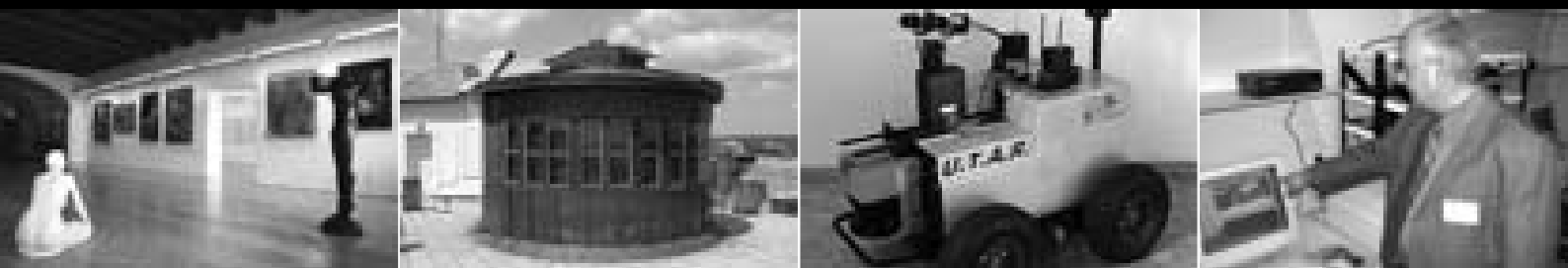
International co-operation

The Brno University of Technology became involved in the European Tempus programme already at its initial stages. At that time, this programme was designed for EU candidate countries. But since the academic year 1998/1999, international student and teacher mobility has been running mostly supported by the EU Socrates/Erasmus programme. In this way, the B.U.T, along with other Czech universities, became a virtual EU member even before the political decision was made. Along with other programmes such as *Groupement des Retraites Educateurs sans Frontières* it helps the university improve the language skills of students and teachers. A Mobility Fund was established in 2002 for B.U.T students. The participation in the AKTION programme was also important, supporting co-operation between Austria and the Czech Republic. The Brno University of Technology also works with a Leonardo da Vinci agency established to strengthen the industrial links and the European dimension of technical education. Of particular importance for the university and its life

In co-operation with AMSAT, experts from the Institute of Radioelectronics at the BUT Faculty of Electrical Engineering and Communication participate in the research, development, and operation of the PHASE experimental satellites.

1849 1899 1989

was its participation in the organisation of the “Universities and the Bologna Declaration. Strategy of Changes” conference held in November 2000 and the accession to the Bologna Declaration itself. Since 1999, the university has been working in partnership with TU Dresden and the Herbert Quandt Foundation to support the stays of students and young scientists at this highly prestigious university. Bilateral agreements with a number of foreign European and overseas universities are also of key importance.

A very important factor for the strengthening of the European tradition at the Brno University of Technology and in the entire city of Brno was the establishment of the Brno Centre of European Studies within the B.U.T in 2002. It associates Brno with its universities with an aim to integrate their professional potential for European education, to provide counselling and information on all aspects of the European integration process. It is symbolic that B.U.T Rector Professor Jan Vrbka, DrSc., was elected the first chairman of the Brno Centre of European Studies Committee and Professor Emanuel Ondráček, CSc., became chairman of its Supervisory Board.

University development

The University development continues systematically following the Mission Statement conceived and adopted by the university in 1999 and, after approval by the Academic Senate, proclaimed a year later. It concerns the teaching, research, development, artistic, and other activities to be carried out at the B.U.T in the period from 1999 to 2005. All the key decisions adopted by the B.U.T are based on this document. The primary objective is, of course, the intellectual growth of the university. However, the management is only too well aware that such efforts are not possible without corresponding material conditions. Therefore a major focus was given to a project to ensure sufficient buildings for the university in the near future. Under the new conditions, the B.U.T management was successful in tackling the year-long problem of insufficient operating space and providing the faculties with satisfactory and stately buildings. An extraordinary achievement is that the university has regained the historic building in *Veverí* street, which now – after complicated and lengthy reconstruction – offers its beautiful interior to the

BUT declared the life-long learning programmes to be its priority. It offers courses for profession groups attended mostly by graduates as well as courses for amateurs such as the University of Third Age.

Faculty of Civil Engineering. For the needs of the Faculty of Chemical Engineering, the modern building of a former optical plant could be reconstructed and for the Faculty of Business and Management and the Faculty of Electrical Engineering and Communication, an entirely new integrated building was built on the *Pod Palackého vrchem* campus put into operation in 2004. An entirely unique building used by the University since its difficult and ingenious reconstruction in 1999 is the Brno University of Technology Centre in *Antonínská* Street, where practicality combines with tradition, comfort, and elegance.

The university sees the building of a modern network infrastructure as indispensable for its further development. This will include a wireless computer network as well as a new optocable route finished in 2003. A new SAP information system has been installed this year to manage university operations, replacing the old EkonFis system no longer up to the operating requirements. An Aleph librarian system was put into routine operation in most of the university libraries in the academic year 2003/2004.

Even at the age of 105, the Brno University of Technology is young, managed by educated, forward-looking, and energetic personalities who have managed to bring an institution almost destroyed by the totalitarian regime back to a world standard.

PhDr. Jiří Pernes, historian and writer
Translated by RNDr. Karel Mikulášek, Ph.D.

Z archivu VUT v Brně: Pohled do historie oslav

V minulém čísle Událostí jsme si připomenuli, jak to vypadalo se zahájením činnosti české techniky v Brně před 105 lety. Dnes se podíváme, jak se v průběhu uplynulých let slavila, a někdy také neslavila, různá významná jubilea této nejstarší vysoké školy na Moravě.

První desetiletí existence brněnské české techniky byla dobou velikého úsilí o vybudování školy, která zajistí kvalitní výuku českých inženýrů v technických oborech. Především bylo však potřeba postavit pro techniku novou budovu, aby mohla opustit provizorium pronajatých místností v různých brněnských domech. Stavba začala roku 1907, kdy se podařilo získat pozemky v nynější ulici Veveří, tehdy ovšem prakticky v polích za městem. Jistě bylo přáním profesorů nové školy, aby desáté výročí jejího trvání mohli oslavit již v moderní budově. To se bohužel nepodařilo. Velikou slavností se tedy stalo až otevření novostavby 24. června 1911. Tehdy byla škola také přejmenována na C. k. českou vysokou školu technickou Františka Josefa v Brně – na počest svého zakladatele.

Velké oslavy byly uspořádány až u příležitosti 25. výročí založení. Konaly se ve dvou dnech; v sobotu 23. května 1925, kdy program začal odpoledne schůzí ruských akademických organizací, dále pokračoval slavnostní valnou hromadou Spolku posluchačů techniky, následovalo ustavení Spolku absolventů české vysoké školy technické v Brně a večer se konala schůze Spolku československých inženýrů. Poté se oslavy přesunuly z budovy na Veveří ulici do Besedního domu, kde se od osmi hodin konal uvítací večer Českého čtenářského spolku v Brně. Následující den slavnosti pokračovaly otevřením Kaunicových studentských kolejí a slavnostní schůzí v aule české vysoké školy technické. Odpoledne si mohli zájemci prohlédnout školu nebo podniknout výlet na Macochu. K oslavám byl vydán, podobně jako v roce 1911, Památník české vysoké školy technické.

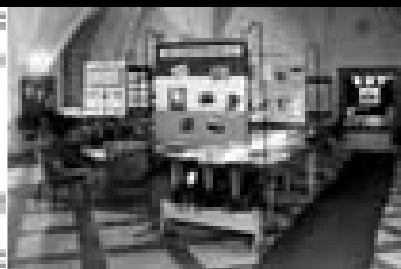
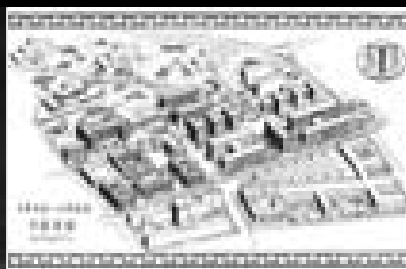
O tom, že by se slavilo 30. výročí, nemáme žádné zprávy, ale vzhledem k tomu, že to bylo brzy po velkých oslavách čtvrtstoletého trvání, zřejmě žádné velké oslavy nebyly. 40. výročí založení školy potom připadlo na rok 1939, kdy byly veškeré české vysoké školy uzavřeny. Po skončení války byly nacisty uzavřené vysoké školy s velkým úsilím a přes utrpené ztráty okamžitě otevřeny a započaly s výukou. Naproti tomu německé školy, a tedy i brněnská německá technika, byly na základě tzv. Benešových dekretů zrušeny.

Půlstoleté výročí založení připadlo na rok 1949. Ze zápisů se dozvídáme, že již koncem roku 1948 byla zřízena komise pro přípravu oslav se subkomisemi pro památník, pro sborník a pro výstavu. Výstava se měla konat v aule školy a záštitu nad oslava-

Oslava výročí VUT v Brně v Mahenově divadle.

mi měla převzít vláda. Měli být pozváni četní hosté jak tuzemští, tak i zahraniční. Aby se oslavy nekryly se sjezdem Spolku inženýrů a architektů ani s nově povinnými oslavami Velké říjnové socialistické revoluce, jejich datum bylo stanoveno na 8.–11. prosince. Prof. Makovský byl pověřen zpracováním pamětní medaile. Měly být také uctěny oběti nacismu z řad učitelského sboru, absolventů a členů zkušebních komisí odhalením pamětní desky. K žádným velkým oficiálním oslavám však nedošlo. Proč, to nevíme. Ještě v září 1949 byly sice vytištěny pozvánky, ale rozeslány již nebyly. V zápisu ze schůze profesorského sboru 4. listopadu 1949 nacházíme pouze zmínku, že „oslavu 50. výročí založení české techniky v Brně bylo nutno z technických důvodů odložit.“ Jaké však byly ony technické důvody? O tom není nikde ani zmínky. Ze záznamu z prosincové schůze profesorského sboru se už jen dozvídáme, že bylo „stanoveno datum

Rozváni k oslavě
pětatřicátého
výročí založení české
vysoké školy technické
v Brně,
23. a 24. května 1925.

mimořádné schůze sboru k jubileu 50letého trvání vysoké školy na den 20. ledna 1950. Prof. Hauser byl požádán, aby ministerstvo průmyslu upozornil, že jde sice o oficiální školní slavnost, tato však že nebude veřejnou. “ Žádný zápis z této mimořádné schůze se však nedochoval. Takže vlastně nemůžeme s jistotou ani říci, jestli se nějaké oslavy konaly.

Už v roce 1949 mělo být v rámci nakonec neuskutečněných oslav připomenuto zároveň 140. výročí založení technického učiliště v Brně, ze kterého se později vyvinula německá technika, zrušená v roce 1945. Výročí brněnského technického školství – 150. – bylo připomenuto tedy až roku 1959 v rámci oslav 60 let brněnské techniky. V úterý 24. listopadu se konalo slavnostní zasedání rozšířené vědecké rady VUT v Brně s účastníky oslav ve velkém sále Stadionu na Leninově (nyní Kounicově) ulici. Odpoledne byla potom otevřena výstava k 60 letům VUT v prostorách Technického muzea na Orlí ulici. Vernisáže se zúčastnil také ministr školství dr. František Kahuda. 25. listopadu byla potom na Úvoze odhalena busta profesora Viktora Kaplana, který působil řadu let na brněnské německé technice.

Ještě okázalejší oslavy byly připraveny roku 1969, kdy si škola připomínala své 70. výročí. Oslavy se také více než dříve staly podnětem pro historické bádání. Již v roce 1949 v souvislosti s přípravami oslav byla zřízena archivní komise, která měla vytvořit archiv techniky, ve kterém by byly shromážděny dokumenty k historii školy. Také Památníky z let 1911 a 1924 se snažily zachytit nejen současný stav vysokého učení, ale i historii jeho vzniku a vývoj v prvních letech, čímž jsou nyní neocenitelným pramenem poznání nejstaršího období školy. V roce 1959 vyšlo potom několik článků o dějinách školy a jednotlivých vědních oborů zde vyučovaných, které sepsali zdejší profesori. Při příležitosti 70. výročí bylo rozhodnuto vydat monografii dějin brněnského vysokého učení. K roku 1969 tak byl vydán 1. díl publikace dr. Fraňka Dějiny České vysoké školy technické v Brně, které zachytily nejen dějiny české techniky, ale brněnského technického školství vůbec, až do uzavření českých vysokých škol roku 1939.

V roce 1969 byly oslavy opět rozděleny do několika dní. V pondělí 17. listopadu odpoledne se konalo pietní shromáždění v budově Kounicových kolejí, kde byla uctěna památka obětí druhé světové války. Druhý den dopoledne byla zahájena vý-

stava k výročí VUT v Technickém muzeu, odpoledne proslovil J. M. rektor VUT přednášku v zasedací síni Nové radnice. 19. listopadu se v Janáčkově divadle uskutečnilo veřejné zasedání Vědecké rady VUT a odpoledne byl položen základní kámen v areálu Pod Palackého vrchem.

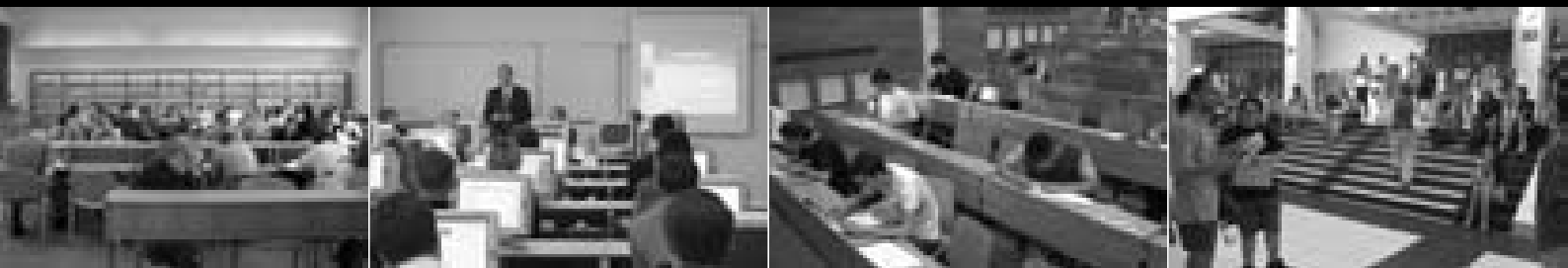
Můžeme říci, že rok 1959 nastartoval tradici oslav, které se pak konaly každých deset let (snad kromě roku 1989) jako upomínka nejen na založení české techniky, ale i na počátky technického učiliště, jako prvního technického učení vysokoškolského charakteru v Brně. Tak tedy i v roce 1979 byly uspořádány oslavy odpovídající významu školy. Tentokrát to bylo ve dnech 2.–6. října a záštitu nad oslavami převzal ministr školství ČSR. 3. října se konalo slavnostní zasedání Vědecké rady VUT v Mahenově divadle, večer bylo pak součástí oslav divadelní představení v Janáčkově divadle. Od 4. do 6. října se konaly vědecké konference na jednotlivých fakultách. Podobně jako již v roce 1969 se oslav zúčastnili také zástupci zahraničních vysokých škol. Součástí oslav byly také například sportovní dny.

Ale to jsme se již dostali do doby, kterou mnozí čtenáři, na rozdíl od autorky těchto řádků, pamatují. V přelomovém roce 1989 se žádné velké oslavy založení nekonaly, ale zřejmě nejen kvůli listopadovému událostem. V písemnostech nenacházíme zmínky o tom, že by se vůbec nějaká oslava chystala. Zřejmě bylo potřeba se v neklidné době věnovat řešení jiných záležitostí.

Tak se nakonec dostáváme téměř do současnosti – ke stým narozeninám našeho vysokého učení, které jsme oslavili před pěti lety. Většina čtenářů si zřejmě asi vybaví především otevření nově rekonstruovaného Centra VUT na Antonínské ulici, kde nyní sídlí rektorát a ústřední knihovna. Součástí oslav 100. výročí vzniku technického vysokého školství v Brně byla i úspěšná výstava Škola pro Moravu v Moravském zemském muzeu. Její součástí bylo i malé exploratorium Technika hrou, které mělo inspirovat studenty i jejich učitele k experimentování s technikou. Vědecká rada VUT v Brně také v rámci oslav udělila čestnou hodnost doctor honoris causa šesti významným českým i zahraničním osobnostem. Na slavnostním Akademickém shromáždění byla udělena také řada Zlatých medailí, Pamětních medailí a Cen rektora.

Magdalena Čoupková, archiv VUT v Brně

Několik údajů o počtech studentů na VUT v Brně

Od roku 2001/2002 si na VUT v Brně podává přihlášku přibližně stejné množství zájemců o studium – jejich počet se pohybuje kolem 15 tisíc. Celkový počet studentů na VUT v Brně od stejného roku periodicky vzrůstá. Vzhledem ke zvyšující se konkurenci nabídky vysokoškolského vzdělávání a nepříznivému demografickému vývoji to lze považovat za velký úspěch VUT v Brně.

Počty uchazečů hlásících se na VUT v Brně

Fakulta	Akademický rok			
	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
FAST	4 312	3 031	3 429	3 185
FSI	4 366	2 703	3 078	2 396
FEI	3 407			
FEKT		2 444	2 305	2 594
FIT	0	2 162	1 718	2 039
FA	557	440	483	507
FCH	815	712	793	742
celkem	13 457	11 492	11 806	11 463
FP	1 403	2 516	2 426	3 102
FaVU	230	563	519	546
celkem	1 633	3 079	2 945	3 648
celk. VUT	15 090	14 571	14 751	15 111

Počty studentů na VUT v Brně

Fakulta	Akademický rok			
	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
FAST	3 099	4 260	4 489	4 500
FSI	2 759	4 472	5 053	5 100
FEI	2 904	2 798		
FEKT			3 288	3 300
FIT	0	1 087	1 331	1 400
FA	423	568	521	550
FCH	833	795	956	1 000
celkem	10 018	13 980	15 638	15 850
FP	2 454	1 505	1 663	1 700
FaVU	590	255	260	270
celkem	3 044	1 760	1 923	1 970
celk. VUT	13 062	15 740	17 561	17 820

Mezi technickými fakultami je největší zájem o studium na Fakultě stavební, Fakultě strojního inženýrství a Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií; mezi netechnickými fakultami směřuje nejvíce přihlášek na Fakultu podnikatelskou. VUT v Brně má za sebou kompletní restrukturalizaci studijních programů ve smyslu Boloňského procesu, a letos poprvé tak byli na všech jeho fakultách přijímáni posluchači do tří stupňů studijních programů – bakalářských, magisterských a doktorských.

Přijímací řízení 2003/2004

Fakulta	Studijní program					
	bakalářský			magisterský		
	počet přihlášek	počet přijatých	zapsáno	počet přihlášek	počet přijatých	zapsáno
FAST	0	0	0	3 429	1 585	1 432
FSI	1 066	739	635	2 012	1 542	1 056
FEKT	2 288	1 510	1 107	17	10	10
FIT	1 700	635	448	18	9	8
FA	436	88	81	47	47	47
FCH	194	117	95	599	410	325
FP	1 484	319	311	942	518	460
FaVU	496	36	36	23	16	16
VUT	7 664	3 444	2 713	7 087	4 137	3 354

Poznámka: v akademickém roce 2003/2004 bylo přijato do doktorského studijního programu celkem 492 studentů, z toho se zapsalo 484 studentů.

Pozn.: Tabulky jsou zpracovány ke dni 16. 9., tedy před definitivní uzávěrkou datových souborů matriky studentů. V údajích o počtech zapsaných studentů může proto dojít ještě k menším korekcím.

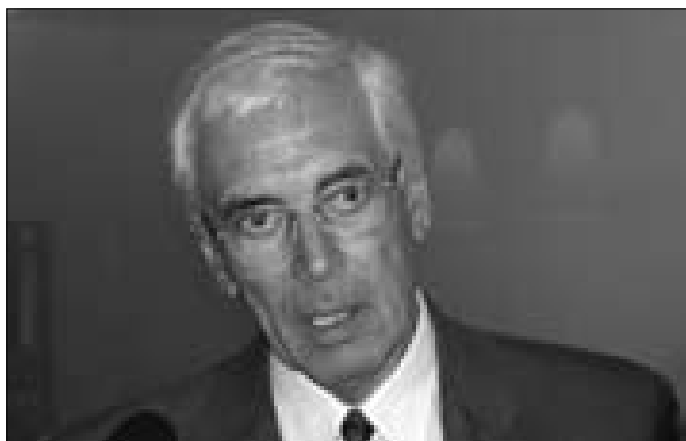
Přijímací řízení 2004/2005

Fakulta	Počet podaných přihlášek	z toho přijato a zapsáno do			
		bakalářského stud. programu		magisterského stud. programu	
		počet přijatých	zapsáno	počet přijatých	zapsáno
FAST	3 185	1 972	1 190	0	0
FSI	2 396	1 631	1 176	294	173
FEKT	2 594	1 814	1 335	6	0
FIT	2 039	664	476	0	0
FA	507	115	106	70	70
FCH	742	467	299	4	2
FP	3 102	554	431	517	281
FaVU	546	45	43	62	62
VUT	15 111	7 262	5 056	953	588

Poznámka: v akademickém roce 2004/2005 bylo přijato do doktorského studijního programu celkem na VUT v Brně 407 studentů – zápisy pokračují.

Česká konference rektorů jednala na MZLU v Brně

76. zasedání pléna České konference rektorů se uskutečnilo ve dnech 14.–15. září 2004 na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně (MZLU). Na programu jednání rektorů byla reforma vysokého školství a rozpočet veřejných vysokých škol na rok 2005, novela zákona o vysokých školách a aktuální dokumenty Evropské univerzitní asociace. Části zasedání se zúčastnila i ministryně školství, mládeže a tělovýchovy JUDr. Petra Buzková, se kterou rektori diskutovali o současné situaci vysokého školství v České republice.

Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda ČKR.

Usnesení 76. zasedání pléna České konference rektorů

Plénium České konference rektorů (ČKR) přijalo na svém 76. zasedání následující usnesení:

1. ČKR se připojuje ke stanovisku Předsednictva ČKR z 31. 8. 2004 k Programovému prohlášení vlády ČR, viz příloha.
2. ČKR bere na vědomí sdělení ministra financí z 12. 9. 2004 deklarující stanovisko vlády o navýšení financování vysokých škol o 10% na vzdělávací činnost oproti roku 2004. Takové navýšení považuje ČKR za naprosté minimum, které odpovídá pouze předpokládanému nárůstu počtu studentů, nenaplnuje Programové prohlášení vlády ČR a neumožňuje pokračovat v reformě vysokých škol.
3. Zintenzivnění a zkvalitnění výzkumu na vysokých školách a aplikování jeho výsledků do praxe je hlavním úkolem reformy vysokých škol. Vytváření excelentních center výzkumu a vývoje na vysokých školách ČR v rámci EU je ve střednědobém výhledu hlavní strategií dalšího rozvoje vysokých škol. Vysoké školy očekávají proto podstatné posílení prostředků na výzkum a vývoj proti roku 2004.

V Brně dne 14. září 2004
Za Českou konferenci rektorů
prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.,
předseda

Stanovisko Předsednictva České konference rektorů k Programovému prohlášení vlády ČR

Předsednictvo České konference rektorů (ČKR) se na svém 65. zasedání, které se uskutečnilo 31. srpna 2004 v Praze, zabývalo Programovým prohlášením vlády ČR, zejména těmi jeho částmi, které se týkají vědy, výzkumu a vývoje a vysokého školství. Předsednictvo ČKR zaujalo k Programovému prohlášení vlády ČR následující stanovisko:

Předsednictvo ČKR vítá snahu vlády ČR:

1. o vytváření podmínek pro dokončení reformy vysokého školství a o posílení financování vysokých škol jako rozhodujícího nástroje jejich transformace;
2. o navýšování financí na výzkum a vývoj s důrazem na rychlé a účinné převádění jejich výsledků do praxe;
3. o zapojení českých výzkumných a vzdělávacích institucí do Evropského výzkumného a vzdělávacího prostoru.

Předsednictvo ČKR však současně konstatuje, že:

- (a) z Programového prohlášení vlády ČR vyplývá, že věda, výzkum a vývoj a vysoké školství nejsou hlavní prioritou, jako tomu bylo u Programového prohlášení předchozí vlády;
- (b) deklarovaná snaha o podporu výzkumu a vývoje neodpovídá uvažovanému střednědobému výhledu na jejich financování.

V Praze dne 31. srpna 2004
Za Předsednictvo České konference rektorů
prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.,
předseda

SUMMARY:

The 76th plenary meeting of the Czech Rector Conference took place from 14th to 15th September 2004 at Mendel University of Agriculture and Forestry Brno. The agenda included a university reform, the 2005 budget of public universities, amendment to the university act, and topical documents of the European University Association.

Větší komfort pro studenty v univerzitním kampusu PPV

Nové stravovací zařízení – restauraci s pizzerií – otevřelo na začátku akademického roku v areálu svého univerzitního kampusu Pod Palackého vrchem VUT v Brně. Nejedná se o klasickou menzu, ale o zařízení samoobslužného typu. Jeho výhodou bude určitě rychlost obsluhy a tím i zkrácení doby, kterou spěchající studenti doposud museli obětovat čekání na jídlo.

„Studenti i zaměstnanci školy si zde budou moci vybírat z širší nabídky, než byli zvyklí. K dispozici bude lehčí a zdravější strava s menším obsahem tuku včetně velkého výběru salátů, na své si přijdou milovníci pizzy i vegetariáni,“ uvedl ředitel Kolejí a menz (KaM) VUT v Brně Jaroslav Grulich.

Po dobudování a zprovoznění nového Integrovaného objektu v kampusu by dosavadní stravovací kapacity v kampusu nestačily nárůstu počtu studentů (do nové budovy se přestěhovaly dvě fakulty – podnikatelská a elektrotechniky a komunikačních technologií). Otevřením nového stravovacího zařízení s nabídkou 120 míst na tuto situaci ředitelství KaM a vedení školy bezprostředně zareagovalo.

Pizzerie bude mít na rozdíl od klasických menz stálý jídelní lístek. Otevřeno bude ve všední dny od 10 do 21 hodin. Nabídka zahrnuje předkrmy, polévky, ryby, těstoviny, steaky, rizota a další běžný sortiment – zákusky, saláty apod. Nápojový lístek obsahuje i čepované pivo a zejména džusy z mražených ovocných koncentrátů za velmi příjemnou cenu v kvalitě, která

je mnohem lepší než ty nejdražší krabicové. Samozřejmě bude nabízena i dobrá káva.

Hlavním nabízeným jídlem bude pizza. V nabídce je deset druhů od Margherity, která bude pro studenty za příjemných 20 Kč, až po pizzu s pravou mozzarellou. Pizza bude připravována na technologickém zařízení (v naší republice stále ještě výjimečném), které zaručí její vysokou standardní kvalitu. Součástí výrobní linky je i lis na těsto, který vytvaruje těsto, a péc se bude před zraky zákazníků v tunelové peci. Pizza se bude prodávat samozřejmě i zájemcům, kteří si ji chtějí sníst jinde než v pizzerii, stejně tak i saláty a další sortiment.

Styl této pizzerie bude jistě vyhovovat i zaměstnancům a návštěvníkům sousedního Technologického parku, kteří tohoto rychlého stravování za velice příznivé ceny mohou rovněž využívat.

Současně s otevřením nové pizzerie byl v areálu kampusu PPV po menší rekonstrukci a dovybavení značně rozšířen provoz společensko-sportovního fitcentra Machina. Velmi tomu napomohlo ředitelství Kolejí a menz, které k tomuto účelu uvolnilo některé své prostory (byly dosud pronajímány). Do rekonstrukčních prací se podstatným způsobem zapojili i pedagogové Centra sportovních aktivit, což přineslo škole nemalé finanční úspory.

Fitcentrum Machina nyní nabízí studentům:

- posilovnu pro kondiční posilování (zajištění lekcí pro cca 1 500 studentů týdně),
- zrcadlový sál pro lekce dvanácti forem aerobiku, posilování, cvičení na velkých míčích, power yogu, tréninky oddílu sportovního aerobiku VSK VUT Brno (náplň pro cca 600 studentů týdně),
- sál pro bojová umění (oddíly karate, karate do, moderní sportovní karate, aikido, aikibudo, taekwondo, judo – cca 450 studentů týdně),
- aerobní zóna
 - aerobní trénink – cvičení jednotlivě i kombinací na aerobních trenažérech (stacionární kola, veslařské trenažéry, cross trenažéry), vlastní nastavení zátěžových programů
 - aerobní kruhový trénink – řízená hodina s aerobním kruhovým tréninkem pro kondičně zdatné
 - veslařské trenažéry (program pro cca 320 studentů),
- Indoor cycling – skupinová jízda na stacionárních kolech TOMAHAWK pod vedením kvalifikovaných lektorů, za doprovodu hudby a podle výukového programu TOMAHAWK I.C.E. Program je zaměřen na rozvoj kondice pro začátečníky i pokročilé. Speciální lekce na redukci hmotnosti a možnosti konzultací poúrazové rehabilitace na stacionárních kolech (lekce zajišťují program pro cca 350 studentů),
- masáže – CESA VUT v Brně připravila ve spolupráci s externími odborníky pro zaměstnance VUT v Brně program

masáže a elektroléčby přístrojem REBOX. Masáže jako jedna z nejstarších a nejpřirozenějších léčebných metod pomáhají zvyšovat celkovou tělesnou i duševní kondici, jsou neocenitelné při regeneraci sil a odstraňování pocitů únavy. Zlepšují krevní a mízní oběh, kloubní pohyblivost a příznivě ovlivňují psychický stav,

- Boulder centrum – bouldering je forma lezení bez jištění do relativně bezpečných výšek (4 m). Bouldering je individuální sport, kde převažuje pestré polohování částí těla a práce s vlastní hmotností. Jedinec zde získá solidní připravenost v síle a silové vytrvalosti. Začátečník může lehce bez nebezpečí okusit lezecký sport, sportovec získat cenné silové vlastnosti a lezec celoroční přípravu pro všechny lezecké disciplíny (zajišťuje sportovní vyžití pro cca 500 studentů).

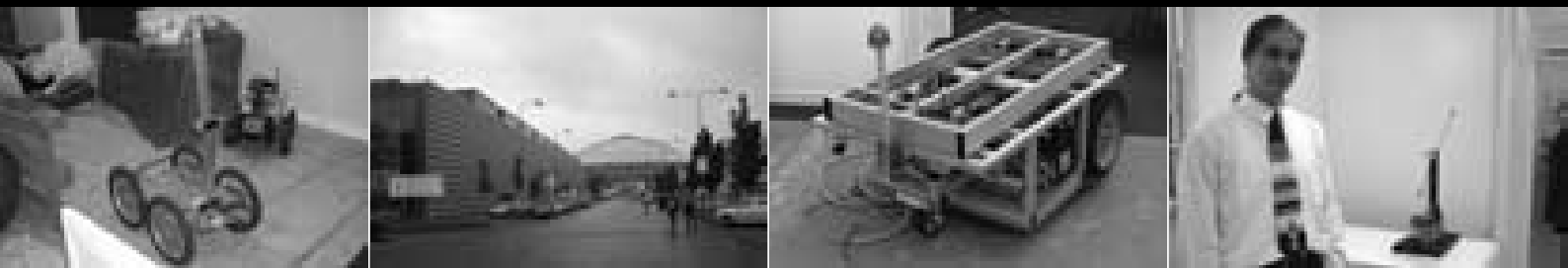
Univerzitní kampus nabízí na kolejích ubytovaným studentům i ostatním posluchačům a zaměstnancům VUT v Brně kromě stravování a sportovních aktivit i kulturní vyžití – kino Magnet (o jeho činnosti a programu přináší Události zvláštní článek) zde funguje již deset let. Dá se tedy oprávněně konstatovat, že komfort studentského života v kampusu Pod Palackého vrchem se posouvá stále výše.

Připravil Igor Maukš,
foto Michaela Dvořáková

For Summary see page 38.

Na strojírenském veletrhu se úspěšně představilo i VUT v Brně

Letošní 46. mezinárodní strojírenský veletrh (MSV) a 4. mezinárodní veletrh obráběcích a tvářecích strojů (IMT) potvrdily pozici jedničky ve střední a východní Evropě. Do Brna přijelo 2 250 vystavovatelů z 33 zemí Evropy i dalších kontinentů. Obsazeny byly všechny pavilony a volné plochy výstaviště, mezi sto tisíci návštěvníky převládali odborníci a špičkoví manažeři. Dominantním oborem byly obráběcí a tvářecí stroje. Hlavním tématem MSV byla automatizace prezentovaná 3. ročníkem projektu Automatizace – měřicí, řídicí, automatizační a regulační technika. Zahraniční návštěvníci přijeli téměř z 60 zemí. Proti minulosti se výrazně zvýšila návštěvnost ze západoevropských států, ale také ze vzdálených teritorií (např. z Kanady, Austrálie a Číny). Poprvé na veletrh zavítali zájemci z Argentiny, Brazílie, KLDR, Maroka, Mexika a Portugalska.

V soutěži o nejlepší exponáty získalo Zlaté medaile 15 špičkových exponátů, 9 na MSV a 6 na IMT. Mezi členy hodnotitelské komise byla celá řada pedagogů z FSI a FEKT v čele s děkanem FSI prof. Ing. Josefem Vačkářem, CSc.

VUT v Brně se na letošním MSV představilo, a velmi úspěšně, také přímo na výstavní ploše. V pavilonu A1 na Galerii předváděli tři exponáty doktorandi z Ústavu dopravní techniky a Ústavu výrobních strojů, systémů a robotiky FSI. V pavilonu Z v přízemí se velkému zájmu návštěvníků těšil zase záchranný robot Orpheus zkonstruovaný v Ústavu automatizace a měřicí techniky Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií.

Fakulta strojního inženýrství vybrala pro prezentaci své činnosti autonomní lokomoční robot VUTBOT 2. Je určen pro

vnitřní prostředí, ve kterém se pohybuje s možností plnit obsluhované úkoly v plánované výrobě. Je to experimentální mobilní robot univerzální konstrukce, u kterého se ověřují funkce vyvíjených subsystémů a jejich odzkoušení pro možné přímé nasazení v průmyslu. Velký zájem přitahovaly i další dva exponáty. Jízdu na prototypu kola netradiční konstrukce, kdy polosedící či pololežící cyklista pohání stroj šlapáním do pedálů umístěných před sebou, si mohli odvážnější návštěvníci stánku osobně vyzkoušet. Pozornost budil i demonstrační model Stirlingova motoru, využívaného pro výuku. Stirlingovy teplovzdušné stroje, které využívaly zvláštní druh tepelného regenerátoru, dosahovaly vysoké účinnosti. I když původní Stirlingův motor byl patentován již v roce 1816, pozdější vývoj se ubíral cestou spalovacích motorů. Opuštěný princip Stirlingova uzavřeného termodynamického cyklu s regenerací tepla je však nyní považován některými ochránci životního prostředí za možnou alternativu pro budoucnost.

Na zvláštní přání manažerů MSV vystavovali v pavilonu Z svého záchranného robota pracovníci ÚAMT FEKT VUT v Brně. O Orpheu, který v loňském roce zvítězil v celosvětové soutěži robotů této kategorie, byl mezi návštěvníky veletrhů skutečně nebývalý zájem. „I když naše účast byla časově náročná, nelitujeme. Navázali jsme zde hodně užitečných kontaktů, máme zajímavou nabídku dokonce i ze Saúdské Arábie,“ řekl jeden z tvůrců robota Ing. Luděk Žalud, Ph.D.

Igor Maukš

For Summary see page 38.

Program Akademického centra studentských aktivit

Se začátkem nového akademického roku přináší Akademické centrum studentských aktivit (ACSA) opět nabídku zajímavých seminářů. *Vzdělávací aktivity* jsou určeny především studentským reprezentantům vysokých škol a dalším aktivním studentům, kteří se podílejí nebo se chtějí podílet na organizaci studentského života. Hlavním cílem seminářů je připravit studentské senátory pro práci v akademických senátech – usnadnit jim orientaci a získat znalosti v oblastech, kterých se řízení vysokých škol dotýká. Chceme tak nepřímo – přes kvalitně připravené studentské senátory – podporovat zvýšení kvality vysokých škol. Náklady na semináře jsou placeny z projektu ACSA, účastníci si platí pouze stravu.

Stěžejními semináři v naší nabídce jsou *Vysokoškolská legislativa* a na něj navazující *Akademické senáty*. První z nich je koncipován jako teoretický úvod – seznámení s vysokoškolským zákonem; druhý je více zaměřen na praktické řešení problémů, se kterými se studenti ve své práci potýkají. Prostor je věnován také diskuzi, výměně zkušeností a navázání kontaktů mezi studenty.

Ke znalostem, které jsou nepostradatelné pro práci studentských zástupců, patří schopnost komunikace. Tomu je věnován seminář *Komunikace a argumentace*. Pro zájemce máme připraveny dva na sebe navazující díly. *Komunikace a argumentace I* je uvedením do problematiky mezilidské komunikace, zaměřené na pochopení základních zákonitostí, pojmů a kategorií řečnického umění. V rámci *Komunikace a argumentace II* mají účastníci možnost vyzkoušet si získané poznatky v praxi.

Přehled nejbližších termínů:

21. října 2004	Vysokoškolská legislativa	Brno
29. října 2004	Akademické senáty	Pardubice
5. listopadu 2004	Akademické senáty	Praha
12. listopadu 2004	Vysokoškolská legislativa	Ostrava

Podrobnější informace, podmínky účasti a elektronickou přihlášku najdete na webových stránkách www.acsa.vutbr.cz.

Stěžejní událostí každého roku je pro nás konference *Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách*. Letošní čtvrtý ročník se bude konat 2. a 3. prosince 2004 v prostorách Centra VUT v Brně, opět pod záštitou pana rektora prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc., dr. h. c.

Jako základní téma pro dvoudenní program jsme zvolili: *Co si počít s Boloňou?* Budeme se tedy věnovat reformám v rámci tzv. Boloňského procesu, který je pro oblast evropského vysokého školství klíčový. Prostor bude určen vymezení problematiky, definici očekávaných přínosů a také problémům s vlastní implementací, a to v oblastech *Vysoké školy a studenti* a *Zabezpečení kvality*, jak jsou vymezeny v Berlínském komuniké. To vše samozřejmě s důrazem na části týkající se studentů. Konference by měla poskytnout prostor pro výměnu názorů a zkušeností mezi studenty z různých vysokých škol a také mezi studenty a pedagogy, resp. významnými osobnostmi z oblasti vysokého školství. Aktivní účast na konferenci již přislíbili zástupci MŠMT ČR, Centra pro studium vysokého školství, Studentské komory Rady vysokých škol; v jednání je i přítomnost exprezidentky organizace ESIB.

V současnosti se věnujeme dokončení mezinárodního projektu *Profesionalizace studentských členů akademické samosprávy v zemích V4*, o kterém jsme čtenáře Událostí již informovali v č. 7/2004. Nyní připravujeme k vydání souhrnnou dvojazyčnou publikaci s podrobnými informacemi a výsledky jednotlivých fází projektu, ve kterém jsme se zaměřili na fungování studentské samosprávy. Publikace bude k dispozici od listopadu v kanceláři ACSA v Centru VUT v Brně (dv. č. 1.32).

Nad'a Matějková, ACSA

For Summary see page 38.

Avantgardní premiéra opery R.U.R. v brněnském Mahenově divadle

„Nemyslel jsem na Roboty, ale na lidi. (...) Uvažoval-li jsem o něčem usilovně při stavbě dramatu, tedy to bylo o těch šesti nebo sedmi lidech, kteří měli být představiteli lidstva. (...)“

Karel Čapek roku 1921

Avantgardní projekt usilující o posun hranic operního žánru se uskutečnil 30. září v brněnském Mahenově divadle. Ve světové premiéře zde byla uvedena opera R.U.R. (Rossum's Universal Robots), inspirovaná stejnojmenným dramatem Karla Čapka. Dílo, zkomponované v sedmdesátých letech 20. století žarošickým rodákem Zdeňkem Blažkem (zemřel 1988), adaptoval do podoby využívající nejnovějších možností počítačové kultury skladatel Jan Jirásek (autor hudby k filmu Kytice). Myšlenka zhudebnit drama R.U.R. vznikla v okruhu umělců kolem Media Archiv Prague, které se věnuje novým formám multimediálního umění. „Když jsme se dozvěděli o existenci Blažkovy opery, rozhodli jsme se toho využít“, vysvětlil vedoucí projektu Petr Vrána. Režie se ujal Tomáš Svoboda, dirigování Milan Kaňák, na nekonvenční podobě díla se podepsala scénografka Jana Preková a kostymérka Martina Lukešová. Na tvorbě elektronické scény opery R.U.R. se podílel brněnský rodák a legenda světového videoartu Bohuslav Woody Vašulka.

Inscenace v režii Tomáše Svobody kombinuje žánr opery s činohrou nahrávkami elektronické hudby. Po činoherním prologu trvajícími třicet minut v obsazení osmi herců začíná sama opera, která je vlastně darem vědců-robotů Heleně Glory. Ve třech dějstvích vystupuje devět pěvců, šest hlasů je z nahrávky. Svoboda využil celý divadelní prostor včetně hlediště, zadní prostor jeviště byl obohacen barevně digitální projekcí v supervizi Woodyho Vašulky. Ve třetím a zřejmě nejpůsobivějším jednání opery se diváci dostávají dokonce mezi aktéry děje na jeviště, kde asistují při výrobě robotů.

I když koncepce opery R.U.R. vychází z původního motivu funkce a postavy robota v Čapkově hře, která byla vlastně metaforou / symbolem vztahu člověka a moderní technické civilizace počátkem 20. století, poměr umělé bytosti k člověku tvůrci už neřeší jako za Čapkových časů a dávají mu aktuální podobu. Vzniká tak mnohožánrový scénický útvar, využívající různá média divadelní exprese stejně jako nejnovější technologie, aby tak na scéně ožil nový mýtus moderní technické civilizace a kyberpunkové

kultury. Čapkova utopická továrna, která svět zahltila nadprodukcí robotů nerozeznatelných od lidí, má podle tvůrců neobvyklého divadelního projektu paralelu ve dnešních chrámech konzumu. Opera R.U.R. je inscenací „věku zábavy“, doby civilizace sběračů a lovců adrenalinových a erotických zážitků a osamocených lidí orientovaných na sebeuspokojení a instantní rozkoš.

Podle režiséra Svobody původní výklad dramatu pro dnešní svět zestárnul: „V opeře Čapkova metafora střetu techniky a lidské civilizace transformovala do neidentifikovatelného hermafroditního obrazu kyborga, který v sobě odráží ztrátu distance vůči technologickým protézám člověka a mediálně zpřítomňovanému světu, který námi prostoupil, a my se tak noříme do chaosu simulovaných fyzických pocitů.“ Metafora kyborga je tedy vlastně aktuální mutací robota ze začátku minulého století. V opeře R.U.R. je ztělesněním takové dokonalé bytosti – hermafroditního kyborga – postava Heleny Glory. Zářijová světová premiéra zahájila nultý ročník festivalu elektronické kultury Nights of Robots. Noci robotů se budou odehrávat během veletrhu Invox převážně na brněnském výstavišti. „V pavilonu G2 chceme vytvořit prostor pro vzájemné setkávání lidí a robotů, který chceme v Brně zabydlet. Neboť: kde jinde než u nás, kde pojmenování robot díky bratrům Čapkovým vzniklo, by se roboti celého světa měli cítit jako doma?“ tvrdí Petr Vrána, jeden z hlavních organizátorů projektu. Program Nights of Robots přinesly zářijové Události.

Připravil Igor Mauks

For Summary see page 38.

Informace

Kniha a knižní kultura jako předmět mezioborového studia

Nakladatelství VUTIUM ve spolupráci s Brněnským centrem evropských studií uspořádalo 1. a 2. září v Centru VUT v Brně na Antonínské ulici seminář věnovaný možnostem zavedení mezioborového studia knihy a knižní kultury jako součásti vysokoškolského vzdělání. Seminář nazvaný O možnostech studia Kniha a knižní kultura byl již třetím letošním seminářem organizovaným nakladatelstvím VUTIUM v rámci cyklu Šance univerzitních vydavatelů v evropském knižním prostoru, který toto nakladatelství v součinnosti s BCES připravuje pro vydavatele českých vysokých škol.

Jednání semináře zahájila ředitelka nakladatelství VUTIUM PhDr. Alena Mizerová. Následovala přednáška RNDr. Vladimíra Pistoria. Ředitel nakladatelství Paseka hovořil o ekonomice vydávání malonákladových knižních titulů a vzhledem k jeho dlouholetým zkušenostem z nakladatelské činnosti byly jeho pohledy na tuto oblast pro všechny zúčastněné určitě velmi přínosné. První den semináře uzavřela přednáška PhDr. Jiřiny Šmejkalové z University of Lincoln na téma Fenomén knihy.

Úvodní přednáška druhého dne semináře byla vyhrazena pro PhDr. Annu Kareninovou. Významná překladatelka a editorka revue Světová literatura se nanejvýš poutavým způsobem věnovala tématu sdělnosti jazyka v odborných publikacích. Poukázala zejména na problém, kdy autor-odborník není mnohdy schopen své myšlenky vyjádřit pro čtenáře v dostatečně srozumitelné formě.

Na semináři přednášela na téma Fenomén knihy PhDr. Jiřina Šmejkalová z University of Lincoln.

Na konkrétních příkladech pak předvedla, jakým způsobem je možné provést jazykovou korekturu takových odborných textů.

Jednání druhého a posledního dne završila přednáška Jiřiny Šmejkalové na hlavní téma semináře – Kniha jako předmět mezioborového studia. Účastníci semináře se shodli, že je třeba usilovat o to, aby se mezioborové studium Kniha a knižní kultura stalo prozatím alespoň jedním ze studijních kurzů nabízených univerzitami v rámci Celoživotního vzdělávání.

(mau)

Jmenování nových profesorů

České vysoké školství má od 15. října 2004 60 nových profesorů. Dekrety s jmenováním jim na návrh vědeckých a uměleckých rad vysokých škol 4. října 2004 předali v pražském Karolinu prezident ČR Václav Klaus a ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Petra Buzková. Na návrh Vědecké rady VUT v Brně byli jmenováni tyto profesori:

prof. RNDr. Pavla Rovnaníková, CSc.

pro obor fyzikální a stavebně materiálové inženýrství

prof. Ing. František Šolc, CSc.

pro obor technická kybernetika

prof. PhDr. Pavel Zatloukal

pro obor architektura

Na návrh Vědecké rady VŠB – TU Ostrava byl jmenován:

prof. Ing. František Zezulka, CSc.

pro obor technická kybernetika

(red)

85 let Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity

Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně letos v září oslavila 85. výročí svého založení. Jako nejstarší samostatná vysoká zemědělská a lesnická škola v českých zemích byla založena zákonem č. 460 v roce 1919 jako Vysoká škola zemědělská v Brně a pod tímto názvem působila až do roku 1994. Od 1. ledna 1995 nese název Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně.

Za dobu svého trvání prošla tato univerzita řadou změn a připravila pro praxi více než 35 tisíc zemědělských, lesnických a zahradnických inženýrů a inženýrů ekonomů. V současnosti tvoří Mendelovu zemědělskou a lesnickou univerzitu čtyři

fakulty – agronomická, lesnická a dřevařská, provozně ekonomická a zahradnická se sídlem v Lednici na Moravě. Celkem na ní studuje více než sedm tisíc studentů. Univerzita poskytuje vysokoškolské, postgraduální a celoživotní vzdělání nejen v oblasti zemědělských a lesnických věd, ale také ve vědách biologických, ekologických, ekonomických, technických, v oblasti technologie potravin a v oborech na tyto vědy navazujících. V poslední době se univerzita orientuje na větší komplexnost a vedle klasického zemědělského vzdělání zabezpečuje i perspektivní obory, např. v oblasti biotechnologií.

(red)

Seminář o krizovém řízení na Fakultě chemické

Ústav chemie a technologie ochrany životního prostředí Fakulty chemické VUT v Brně ve spolupráci s Policejní akademií ČR v Praze uspořádal 22. září 2004 již 3. seminář pedagogických a odborných pracovníků zaměřený k problematice „Zapojení vysokých škol do procesu přípravy a realizace koncepce v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva“.

Semináře se zúčastnili odborníci z Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru MV ČR v Praze, Státní správy hmotných rezerv, regionálních krajských úřadů, pedagogové z vybraných vysokých škol ČR a SR a další odborníci veřejné správy. Příspěvky účastníků byly orientovány k problematice přípravy odborníků v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva a k informování o přístupech jednotlivých vysokých škol při přípravě a zavádění studijních programů v této oblasti.

„Seminář se týkal zapojení vysokých škol do koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení. Koncepci vzdělávání krizových manažérů přijala závazným usnesením Bezpečnostní rada státu již v roce 2001 a nyní by měla schválit její novelizaci. Na semináři si zástupci jednotlivých vysokých škol vyměňovali své zkušenosti z hlediska přípravy vzdělávání odborníků pro oblast krizového řízení,“ řekl Událostem ředitel Ústavu chemie a technologie ochrany životního prostředí FCH doc. Ing. Ivan Mašek, CSc.

Novela koncepce má zjednodušit obsah a rozsah vzdělávání krizového managementu na vysokých školách. Studium by mělo obsáhnout nejen teorii krizového řízení, ale i předměty praktické – jako konkrétní ochranu obyvatelstva, zajištění výroby, zásobování, rozvod energií apod. v krizové situaci. Krizoví manažeři musí totiž získat ucelenější komplex vzdělání z humanitních i přírodovědných předmětů, aby byli schopni kvalifikovaně rozhodovat. Podle odhadů chybí v ČR v této oblasti na 12 tisíc specialistů.

Podle doc. Maška je nutné stanovit požadavky na odborný profil absolventů, aby tak mohly jednotlivé školy sjednotit jejich výchovu ve svých již existujících nebo připravovaných programech. Pro jejich akreditaci akreditační komisí bude zřejmě nutné vytvořit systematicky novou položku v katalogu vzdělávacích oborů.

Na Fakultě chemické VUT v Brně chtějí po akreditaci zahájit od akademického roku 2005/2006 bakalářský program Krizové řízení a ochrana obyvatelstva. Předpokládá se jeho prezenční i kombinovaná forma. „Zpočátku očekáváme větší zájem o distanční formu studia u lidí, kteří v této oblasti již pracují, ale nemají požadované vysokoškolské vzdělání. Jedná se např. o velké množství zájemců z Hasičského záchranného sboru,“ konstatoval doc. Mašek.

(mau)

Společnost Honeywell dotuje soutěž pro studenty

V rámci spolupráce VUT v Brně s českou pobočkou nadnárodní společnosti Honeywell byla vypsána soutěž pro studenty bakalářského, magisterského a doktorského studia, která bude dotována částkou 37 500 USD. Šek na tuto částku převzal od představitelů firmy 4. října 2004 rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.

Firma Honeywell, působící v řadě vysoce rozvinutých výrobních a technologických odvětví, v září loňského roku otevřela na Černovické terase v Brně své Globální vývojové centrum. V červnu letošního roku předali zástupci Honeywellu vedení VUT v Brně šek na 42 tisíc USD, které byly určeny k vybudování laboratoře mechatroniky s pracovišti na Fakultě strojního inženýrství a Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií. Laboratoř byla již na začátku letošního akademického roku uvedena do provozu. Na obou jejích pracovištích se mají studenti naučit pohybovat v odborných okruzích, které se týkají výrobního programu firmy Honeywell.

Společnost Honeywell má podle svých představitelů zájem o navázání trvalého partnerství s VUT v Brně. „Honeywell přišel do České republiky, protože zde viděl možnosti využití technického potenciálu inženýrů, techniků a vůbec lidí, kte-

ří technice fandí. Naše předpoklady se plně potvrdily, o čemž svědčí i rozvoj Globálního vývojového centra i našich dalších aktivit v Brně, které se stalo naší evropskou vývojovou základnou. Nechceme však pouze sklízet, ale také zasévat. Proto budeme podporovat vzdělávání, vysoké školy. Usilujeme o vytvoření partnerství mezi společností Honeywell a technickými univerzitami v Brně, Praze, Ostravě, tedy tam, kde chceme naše aktivity dále rozvíjet,“ uvedl Ing. Jaroslav Doležal, zástupce společnosti Honeywell pro Českou republiku.

(mau)

Krátce

Technologický inkubátor slaví rok existence

Před rokem, 16. září 2003, poprvé otevřel své brány Technologický inkubátor VUT, který provozuje Jihomoravské inovační centrum (JIC). JIC je výrazně podporováno svými zakladateli, kterými jsou Jihomoravský kraj, Statutární město Brno, Masarykova univerzita a Vysoké učení technické v Brně. Za rok své existence se inkubátor stal významným členem na poli transferu výsledků vědy a výzkumu do podnikatelského sektoru.

V současné době je v něm inkubováno devět inovativních firem, které mají celkem 34 patentů, užitných vzorů a ochranných známek, a zaměstnávají 48 pracovníků.

Více o JIC najdete na stránkách www.jic.cz.

Autodesk uvádí nový SW

Autodesk uvádí nový SW pro parametrické projektování Autodesk® Revit® a Autodesk® Revit® Series. Zkuste si opravdu parametrický 3D model budovy! Připravujeme na listopad a prosinec semináře zdarma, kde se mohou studenti se SW seznámit, získat Trial CD a zúčastnit se soutěže se svým projektem. Přijďte a posoudíte sami, jaký Revit je (hledejte oranžovou ulitu).

Brzy na adrese [www.autodeskclub/revit „student“](http://www.autodeskclub/revit_student), pište vinsova@techdata.cz.

(inz)

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Miroslav Sigmund pamatoval na VUT v Brně i ve své závěti

Šek na devět a půl tisíce liber předala 7. října 2004 vedení Vysokého učení technického v Brně a její Fakulty strojního inženýrství paní Helen Sherlock, dcera vynikajícího českého inženýra, vynálezce a nadmíru úspěšného podnikatele Miroslava Sigmunda. Její otec tak stanovil ve své závěti.

Pan Miroslav „Mirka“ Sigmund zemřel v devadesáti šesti letech v březnu letošního roku v anglickém Newcastleu. Za své zásluhy pro rozvoj oboru čerpadel (jeho dědeček v roce 1870 založil v Lutíně na Moravě firmu pod jménem Sigma pumpy a Miroslav Sigmund v rodinném podniku ve třicátých letech minulého století působil) obdržel v prosinci 2000 od VUT v Brně čestný doktorát. Na této univerzitě, tehdy ještě pod názvem Česká vysoká škola technická v Brně, promoval pan Miroslav Sigmund jako strojní a elektro inženýr v roce 1930. Ve válce ztratil bratra, kterého popravili za heydrichiády nacisti, po válce zpřetrhalo vazby na rodinnou firmu v Lutíně znárodnění. Díky svému výjimečnému talentu a houževnatosti však český inženýr dosáhl vynikajících úspěchů také v Anglii, která se stala jeho novým domovem.

Pan Miroslav Sigmund svojí závětí dokázal, že mu jeho brněnská alma mater zůstala drahá po celý život. Svým peněžním odkazem vyjádřil i přání, aby se úspěšně rozvíjela také v budoucnosti. Ve své závěti určil finanční podporu rovněž základní škole v Lutíně, kde jeho příprava na úspěšnou životní dráhu začala, a odbornému učilišti v Lutíně, které nese jeho jméno.

(red)

Paní Helen Sherlock, dcera Miroslava Sigmunda, předává vedení VUT v Brně šek.

Vymyslete slogan pro Jihomoravské inovační centrum

Společnost Jihomoravské inovační centrum, z. s. p. o. (dále JIC) vyhlašuje veřejnou soutěž na návrh sloganu, který by měl co nejlépe a nejzřetelněji vystihnout myšlenku JIC. Může se objevovat na plakátech, letácích, billboardech či bannerech. Lze počítat i s možností, že slogan bude použit v animované podobě na bannerech apod. Krátký slogan může mít i svoji rozšířenou variantu, která se např. na bannerech bude zobrazovat postupně.

Návrh sloganu může zaslat každý jednotlivec žijící či studující na území ČR, který splní podmínky určené pravidly soutěže. Ta jsou spolu s dalšími informacemi zveřejněna na www.jic.cz nebo student.jic.cz. Soutěž probíhá od 15. října do 15. listopadu, kdy dojde k vyhodnocení nejlepšího návrhu. Nezávisle na tomto hodnocení mohou být všechny návrhy veřejně využívány již v průběhu a po skončení soutěže. Slogany zasílejte prostřednictvím e-mailu na soutez@jic.cz.

Nejlepší slogan bude oceněn peněžní odměnou ve výši 5 000 Kč. Návrhy budou vyhodnoceny do 30. listopadu 2004, výsledky budou zveřejněny na www.jic.cz. Vítěz bude písemně vyrozuměn.

JIC vzniklo v roce 2003. Jeho zakladateli jsou Jihomoravský kraj, Statutární město Brno, VUT a MU v Brně. Jeho posláním je podpora inovativních firem, oblastí vědy a výzkumu, studentů, spolupráce s investory, partnery a sponzory za účelem zajištění přenosu inovativních technologií do praxe. Vizí je vytvoření komplexní infrastruktury pro podporu inovativního podnikání v regionu jižní Moravy, propojování vědy a výzkumu s komerční praxí, získání dostatečných finančních prostředků z veřejných, komerčních i privátních zdrojů a zprostředkování jejich využití inovativními firmami.

Přednáška o komercializaci výsledků výzkumu a vývoje

Dne 24. září 2004 se konala v Centru VUT v Brně na Antonínské ulici přednáška „Komerčializace výsledků výzkumu a vývoje“, kterou byl zahájen cyklus seminářů pořádaných v prosinci 2004 až květnu 2005 na téma „Přenos know-how mezi akademickou a podnikatelskou sférou“. Cílem seminářů je zahájit na půdě VUT v Brně otevřenou diskusi o problematice vztahu vědeckého zkoumání a komerčních podnikatelských aktivit.

Pan Billy Harkin ze společnosti Science Ventures (UK), který dlouhodobě spolupracuje s University of Glasgow, hovořil

především o významu patentování poznatků a zakládání spin-out firem univerzitami. Diskutovalo se o zdrojích financování nutných k ochraně duševního vlastnictví a o nutnosti existence jednotky, která systematicky monitoruje výsledky vědy a výzkumu a snaží se o jejich využití v průmyslové praxi.

Více informací o připravovaných akcích viz www.rko.vut-br.cz, nebo u Ing. Petry Peterkové, Ph.D. (peterkova@ro.vut-br.cz, tel. 541 144 215).

(red)

Poradenské centrum

Poradenské centrum pro studenty VUT v Brně zahajuje třetím rokem svou poradenskou, informační a vzdělávací činnost. I v letošním akademickém roce očekáváme zájemce, kteří chtějí studovat na VUT, a také řadu současných studentů řešících malé či velké nesnáze, a v neposlední řadě budou našimi „klienty“ i absolventi. Odmítnuti ovšem nebudou ani studenti z jiných vysokých škol. Vždyť ještě přednedávnem se také naši studenti museli často obracet na Poradenské centrum Masarykovy univerzity v Brně.

Nabídka našich služeb se ustálila na studijním, psychologickém, sociálně-právním a profesním poradenství. Tyto služby zajišťuje tým složený z jednoho stálého pracovníka a několika externích spolupracovníků.

Na začátek akademického roku a dobu zápisů jsme pro studenty připravili informační materiál ve formě kapesního kalendáře. Dozví se z něj důležité údaje o Poradenském centru a získají přehled o připravovaných kurzech a setkáních. Podobně jako v předcházejících letech je i letos nabídka široká (např. kurzy Asertivity, Komunikační dovednosti, Rychločtení, Trénink paměti). Zajímavými a žádanými budou i kurzy Jak uspět u výběrového řízení a Jak efektivně zvládat studium na vysoké škole. Během několikaletého bakalářského nebo magisterského studia absolvují studenti desítky technických předmětů a několik málo humanitních předmětů. Naším cílem je rozšířit tuto nabídku směrem k osobnostnímu seberozvoji studenta, tréninku specifických

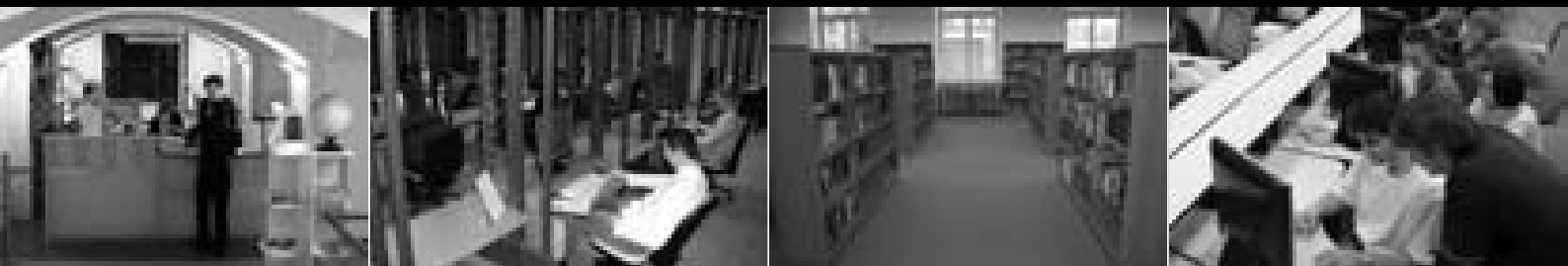

dovedností a přípravy na získání zaměstnání. Kurzů se mohou zúčastnit i zaměstnanci VUT a ostatní zájemci z řad veřejnosti.

Na druhý semestr akademického roku 2004/2005 připravujeme kromě rozvojových kurzů i několik akcí pro studenty vyšších ročníků a pro absolventy ve spolupráci se studentskými a zaměstnavatelskými organizacemi.

Důležitý úkol, který nás v letošním roce také čeká, je získání dalších finančních prostředků na provoz Poradenského centra a plánované projekty. Jedním z nich je projekt usilující o finanční podporu u FRVŠ k rozšíření současné nabídky profesního poradenství. A velkou řadu možností přináší čerpání prostředků z Evropského sociálního fondu.

Anna Lukáčová

Služby Knihovnického informačního centra pro studenty

Knihovnické informační centrum FAST VUT v Brně poskytuje knihovnické a informační služby všem studentům VUT v Brně. Od října 2004 byla opět prodloužena provozní doba až do večerních hodin. V nové studovně jsou již vystaveny odborné monografie pro potřeby studentů FAST i studentů dalších fakult (FSI, FEKT, FIT, FA, FP). Vysoká návštěvnost v měsících květnu a červnu 2004 (denně průměrně 1 443 uživatelů) svědčí o narůstajícím zájmu o využívání služeb Knihovnického informačního centra. Většinu uživatelů tvoří prozatím především studenti FAST. Vstup a využívání služeb je umožněno po přihlášení se kartou studenta VUT v Brně. Knihovnické informační centrum nabízí příjemné prostředí studoven s celkovým počtem 300 studijních míst. Ve dvou počítačových studovnách a vstupní hale je k dispozici 80 počítačů s přístupem na internet. Tři klasické studovny nabízejí 220 studijních míst. Téměř ve všech prostorách KIC je umožněno bezdrátové připojení vlastních notebooků.

Knihovnické informační centrum poskytuje tyto knihovnické a informační služby:

- informační, referenční a rešeršní služby
- absenční a prezenční výpůjčky dokumentů

- přístup k elektronickým informačním zdrojům (odborné databáze, elektronické knihy, časopisy, internet)
- reprografické služby (tiskárny, kopírky, skener, velkoplošná tiskárna)

Provozní doba: Pondělí–pátek: 8–22 hodin
Sobota: 8–16 hodin

Další informace naleznete na adrese: <http://library.fce.vutbr.cz/>
Marie Davidová a kolektiv KIC

Zahajovací konference Best of Biotech

Biotechnologie představuje jednu z klíčových technologií 21. století. Rychle se rozvíjející multidisciplinární obor je podporován vrcholovými státními i evropskými institucemi.

Rozvoj biotechnologií je v Jihomoravském kraji podporován řadou nástrojů. Za jeden z nich se zasadilo i Jihomoravské inovační centrum (JIC), když přijalo české zastoupení pro pořádání mezinárodní soutěže Best of Biotech (BOB) o nejlepší business plán v oblasti Life Science. Soutěž je zaměřena na výzkumníky, studenty, pedagogy a soukromé instituce.

BOB je organizován rakouskou Life Science Austria (LISA), což je iniciativa na podporu podnikání. V ČR je organizován ve spolupráci s JIC. Zahajovací seminář s aktuálními přednáškami se uskuteční 25. října v Brně (budova Krajského úřadu). V první

fázi soutěže (14. 10.–17. 12.) podnikatelé předloží podnikatelský záměr. Pět nejlepších obdrží odměnu 1 400 EUR. Ve druhé (13. 1.–15. 4. 2005) účastníci záměr rozvinou do kompletního business plánu. Během celého procesu mohou očekávat koučování a zpětnou vazbu od vybraných expertů. Navíc LISA zorganizuje setkání ve Vídni, Štýrském Hradci a Innsbrucku.

Dne 6. června 2005 pak porota vybere dva nejlepší záměry. Odměna pro nejlepší business plán je 18 tisíc, pro 2. místo 9 tisíc EUR. Přínosem není jenom finanční výhra, ale i spolupráce s mezinárodními odborníky. Soutěž nabízí všem účastníkům cenné zkušenosti, které mohou usnadnit založení společnosti.

Mgr. Jakub Nosek, MBA

Spolupráce Fakulty architektury se studentským centrem z Izraele

Studentské centrum ZALMAN SHAZAR, za podpory fondu AVIACHI z Izraele, připravilo letní workshop mapování židovského osídlení na Moravě. Českými partnery akce se staly Židovská obec Brno a Ateliér rekonstrukcí památek FA VUT v Brně. Ředitelka projektu „A journey into Jewish heritage“ paní Hana Holland požádala profesorku Helenu Zemánkovou (vedoucí Ateliéru rekonstrukcí památek) o spolupráci při spoluorganizování odborných exkurzí po architektonických památkách ve vybraných moravských městech a zapojení studentů fakulty do práce mezinárodních studentských kolektivů při mapování dědictví židovského osídlení.

Workshop byl třítydenní a zúčastnilo se ho třicet izraelských studentů fakult architektury, žurnalistiky a filmových věd z Jeruzaléma. První týden byl zaměřen na návštěvy moravských měst s prohlídkami židovského osídlení, synagog a hřbitovů pod vedením Ing. arch. Jaroslava Klenovského, specialisty ŽOB na židovskou problematiku. Program byl doplněn seznámením s kulturním dědictvím těchto měst a s působením významných architektů. Studenti si mohli prohlédnout prostějovskou radnici, kterou navrhl prof. Karel Hugo Kepka, seznámit se s vilami od Emila Králíka a Národním domem od Jana Kotěry. V Brně to

byly především stavby Ernsta Wiesnera a brněnský funkcionalismus, ale i stavby Dušana Jurkoviče, areál výstaviště a jeho architekti a rekonstrukce hradu Špilberk a Nové radnice, kde byli přijati primátorem města.

Další dva týdny znamenaly nejen průzkumy ve vybraných lokalitách, ale i práce v archivech, rozhovory s pamětníky a přednášky významných zahraničních odborníků. Naši studenti, Markéta Březovská, Jakub Brauer, Jiří Huške a Libor Kaplan, se osvědčili jako dobří tlumočníci, organizátoři a významně přispěli i při zpracování CD materiálů a výstavních panelů pro závěrečnou prezentaci výsledků pracovního pobytu. Ty budou v Izraeli publikovány v hebrejštině a následně i v angličtině.

Slavnostní závěrečná prezentace za účasti velvyslance státu Izrael v České republice pana Arthura Avnona, ředitele ŽOB a dalších významných osobností se uskutečnila v aule rektorátu VUT v Brně na Antonínské ulici s promítnutím videoprogramu o pracovním pobytu skupiny na Moravě a prezentací židovského dědictví moravských měst, zpracované mezinárodními studentskými kolektivy. Program byl obohacen o Stefardské písně. Závěrečná prezentace pokračovala srdečnou diskusí při občerstvení s příslibem pokračování navázaných kontaktů mezi studenty i profesory.

Prof. Ing. arch. Helena Zemánková,
vedoucí Ateliéru rekonstrukcí památek FA

For Summary see page 38.

Promoce absolventů 1. ročníku amerického modelu US-MBA studia

Fakulta podnikatelská uspořádala 17. září 2004 na Staré radnici v Brně promoci prvních 18 absolventů prvního ročníku a imatrikulaci 24 posluchačů druhého běhu Středoevropského mezinárodního MBA studia, pořádaného pro vrcholové manažery z České a Slovenské republiky.

Studia Executive US-MBA jsou společným programem Dominikánské univerzity v Chicagu a VUT v Brně. Slavnostní promoce se zúčastnila i děkanka obchodní fakulty této americké univerzity s třemi tisíci studentů prof. Molly Burke, Ph.D. „Podnikání v dnešním světě má globální charakter. Proto i vzdělání by mělo být globální. Doufáme, že spolupráce mezi našimi univerzitami se odrazí i v profesní činnosti absolventů MBA studia,“ řekla profesorka Burkeová.

Do programu je zapojena i Univerzita Mikoláše Kopernika z polské Toruně. Cílem studia je umožnit zejména vrcholovým manažerům českých i zahraničních podniků působících v ČR rozvinout a uspořádat svoje zkušenosti, znalosti a dovednosti a během dvou let získat prestižní mezinárodně uznávané manažerské vzdělání s titulem MBA – Master of Business Administration. Studium poskytuje ucelené a komplexní vzdělání v oblasti řízení organizací a je celé absolvováno v České republice. Je zaměřeno na rozvinutí strategického myšlení a rozvoj manažerských kompetencí ve všech složkách řízení pro efektivní výkon vrcholových manažerských funkcí. Důraz je vedle znalostní báze položen zejména na výstupy ve formě definovaných a praktických manažerských kompetencí a schopnosti jejich praktické aplikace.

Vstupním předpokladem pro zahájení studia je ukončené vysokoškolské vzdělání magisterské nebo minimálně bakalářské úrovně, dva roky praxe v manažerské pozici a základní znalost anglického jazyka. V mimořádných případech je možno požadavek ukončeného vysokoškolského vzdělání prominout. Zahájení studia je podmíněno absolvováním intenzivního přípravného kurzu obchodní angličtiny a složením předepsaných zkoušek. Výuka probíhá částečně v angličtině – 25 % výuky vedou anglicky hovořící lektori z USA a 75 % česky hovořící lektori.

Studium je akreditováno americkou akreditační komisí NCA-CASI (North Central Association Commission on Accreditation and School Improvement) a asociací manažerských škol a programů ACBSP (Association of Collegiate Business

Schools and Programs). Účastníci studia jsou zapsáni jako posluchači studia VUT v Brně a současně jsou registrováni jako studenti Dominican University, což je opravňuje k urychlení procedury získání vstupních víz do USA. Po úspěšném absolvování studia získávají absolventi prestižní diplom a titul MBA udělený Dominican University v Chicagu. Americké studium MBA na Fakultě podnikatelské vzniklo na základě více než desetiletých zkušeností s britským studiem MBA na této fakultě. VUT v Brně je tak jedinou českou vysokou školou, která nabízí studium MBA obou modelů – amerického i britského.

Do budoucna chtějí spolupracující univerzity nabízet americký typ studia MBA i pro zájemce z rozvojových zemí. „Chceme získat studenty ze zemí, jako je např. Jordánsko, Libanon, Pákistán nebo Bangladéš, kteří mají zájem o americké vzdělání, ale nezískají vízum do USA. Studium MBA by tak mohli absolvovat v Polsku nebo Česku. Výhodné by pro ně bylo i to, že stejný diplom jako v USA by u nás získali za třetinové náklady,“ uvedl dr. hab. Robert Karaszewski z toruňské univerzity.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

Graduation ceremony for the first 18 first-year students and matriculation ceremony for 24 students of the second round of the Central European International MBA study for Czech and Slovak top managers was held by the Faculty of Business and Management at the Old Town Hall in Brno on 17th September 2004.

Fakulta podnikatelská uspořádala v nové budově první konferenci

Již tradičně se uskutečnila na Fakultě podnikatelské ve dnech 10. a 11. září 2004 XII. mezinárodní konference „BUSINESS AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE“. Konference byla zaměřena na problematiku transformace ekonomik postkomunistických zemí, jejich integraci do Evropské unie a problematiku ekonomického a manažerského vzdělávání. Účastníci z Polska, Německa, Velké Británie, Chorvatska, Rumunska, Ukrajiny, Ázerbajdžánu, Lotyšska a České republiky po dva dny jednali ve třech sekcích. Mimořádná sekce byla vyhrazena pro studenty doktorských studií. Na konferenci bylo předneseno šedesát příspěvků. Příznačné je, že konference proběhla v nových prostorách fakulty na Kolejní 2906/4 a symbolicky tak zahájila novou etapu v životě Fakulty podnikatelské, nové aktivity i nový školní rok v Integrovaném objektu.

Internacionalizace Fakulty podnikatelské vychází z její strategie a je na pořadu každého dne. Mezinárodní konference

fakulty je její nedílnou součástí. Fakulta je zapojena do výzkumných i pedagogických programů zemí Evropské unie, které jsou realizovány ve spolupráci se zahraničními univerzitami. Spolupráce se zahraničními akademickými institucemi patří mezi aktivity fakulty zásadního charakteru. Mají formu jak účasti studentů ve studiu na zahraničních univerzitách, tak i aktivní účasti pedagogů fakulty ve výuce v zahraničí a účasti na zahraničních konferencích. Díky mimořádnému úsilí všech zaměstnanců postupně přešla fakulta z role pasivního příjemce pomoci do role aktivního partnera. Tato role má nejenom prestižní význam, ale je i významným indikátorem úrovně fakultních výzkumných a akademických aktivit.

Doc. Ing. Vojtěch Koráb, Dr., MBA,
proděkan FP VUT v Brně

SUMMARY:

As has already become a tradition, a BUSINESS AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE international conference was held at the Faculty of Business and management on 10th and 11th September 2004. The conference focussed on problems related to the transformation of the economies of post-communist countries, their integration into the European Union and issues of economic and managerial education. Participants from Poland, Germany, Great Britain, Croatia, Rumania, Ukraine, Azerbaijan, Latvia, and Czech Republic worked in three sections for two days.

Nové učební texty a publikace

FEKT

MENDEL 2004

10th International Conference on Soft Computing

Eds.: MATOUŠEK, Radomil – OŠMERA, Pavel

2004 – 1. vyd. – 319 s., ISBN 80-214-2676-4

Telecommunications and Signal Processing TSP – 2004

24th International Conference September 2–3 2004

Eds.: FILKA, Miroslav – NĚMEC, Karel
2004 – 1. vyd. – 305 s., ISBN 80-214-2684-5

ŘÍČNÝ, Václav – KRATOCHVÍL, Tomáš

Základy televizní techniky

Přednášky

2004 – 1. vyd. – 160 s., ISBN 80-214-2686-1

SVACHINA, Jiří

Speciální elektronické součástky a jejich aplikace

Přednášky

2004 – 1. vyd. – 96 s., ISBN 80-214-2708-6

Nakladatelství VUTUM

Vědecké spisy VUT v Brně

Edice PhD Thesis

ORSÁGOVÁ, Jaroslava

Lokalizace zemního spojení v radiální síti

pomocí signálu HDO

2004 – sv. 246 – 27 s., ISBN 80-214-2713-2

HNILČKA, Bohumil

Contributions on Identification in Closed-Loop

and Kontrol Design

(Application to DVD Players)

2004 – sv. 257 – 27 s., ISBN 80-214-2698-5

Estetika

Sborník textů pro studenty uměleckých škol a uměnovědných oborů

Ed.: NIEDERLE, Rostislav

2004 – 1. vyd. – 214 s., ISBN 80-214-2706-X

Potřebuje Bůh indexické výrazy?

Texty světových filosofů k tématu indexických výrazů vybral, přeložil

a úvodem opatřil Rostislav Niederle

Ed.: NIEDERLE, Rostislav

2004 – 1. vyd. – 318 s., ISBN 80-214-2706-1

Edice Habilitační a inaugurační spisy

MAREK, Jiří

Synergický efekt v konstrukčním procesu

obráběcího stroje

2004 – sv. 138 – 24 s., ISBN 80-214-2711-6

Summaries:

(p. 19)

In the last issue of BUT News, we wrote about times when a Czech technical university was established in Brno 105 years ago. Today we offer you a closer look at some anniversaries of this oldest Moravian university as they were, or sometimes were not, celebrated over the years.

(p. 24)

A new catering facility – restaurant with pizzeria – was opened on the BUT “Pod Palackého vrchem” campus. This is not a classic-type student refectory, but rather a self-service facility. The short serving time is a relief for the rushing students who no longer have to spend so much time queuing up for meals.

(p. 26)

This year's 46th International Engineering Fair saw the successful presentation of Brno University of Technology. Three exhibits were shown by doctoral students from the Faculty of Mechanical Engineering in Pavilion A. In Pavilion Z, much attention was drawn by Orpheus, a rescue robot designed and built at the Faculty of Electrical Engineering and Communication.

(p. 27)

With the beginning of a new academic year, the Academic Centre of Student Activities offers new interesting workshops. Education Activities are intended for student representatives of universities and for other active students participating or wishing to participate in the organization of student life.

(p. 28)

In these days, an avant-garde project trying to stretch the borders of the opera genre was finished in Brno. In a world premiere, a new opera was put on the stage of the Mahenovo theatre on 30th September. Inspired by the drama R.U.R. (Rossum's Universal Robots) written by Karel Čapek, the opera with the same title was composed in the 1970s by Zdeněk Blažek and adapted to a form using state-of-the-art computer technology by Jan Jirásek.

(p. 35)

Supported from an AVIACHI fund in Israel, the ZALMAN SHAZAR student centre has prepared a summer workshop on the Jewish settlements in Moravia. The Czech partners of the event are the Brno Jewish Community and the Monument Reconstruction Studio at the BUT Faculty of Architecture.

Studentské kino Magnet

V září si studentské kino v areálu vysokoškolských kolejí VUT Pod Palackého vrchem připomenulo 10. výročí vzniku a současně 8. výročí činnosti pod dnešním názvem. Řadu let fungoval na zmíněných kolejích vysokoškolský klub Terč, který kromě jiných kulturních aktivit provozoval také „malé“ studentské kino na 16mm film, k němuž později přibýly ještě velkoplošné projekce filmů z videokazet. Teprve v září 1994 bylo ve stávajícím kinosále Společenského centra vybudováno „opravdové“ kino, promítající standardní 35mm filmové kopie.

Ujeho zrodu tehdy stáli dva „Terčáci“ Josef Zavřel a Karel Střecha; celý projekt by se ovšem neuskutečnil bez pomoci ředitele Kolejí a menz Ing. Jaroslava Grulicha. Promítárna i kinosál byly za několik týdnů vybaveny potřebnou technikou a v den zahájení školního roku se již promítalo. Dva roky kolejní kino fungovalo pod hlavičkou klubu Terč, od 1. 10. 1996 pak provoz převzal dosavadní vedoucí a promítač Karel Střecha, který ho přejmenoval na Magnet. Dnes se Magnet řadí mezi několik posledních přežívajících jednosálových biografů v Brně.

Během školního roku se promítá od pondělí do čtvrtka a nepravidelně i o nedělích. Obvykle se hraje každý den jiný film. Přitom až dosud se v pondělí konala představení art-filmů a ve čtvrtek projekce Filmového klubu. Kino uvádí filmy všech žánrů, komerčních i nekomerčních. Kromě převažujících amerických titulů promítá snímky z Evropy, domácí tvorbu i filmy ze zbytku světa. Vychází se z aktuálních nabídek distribučních společností včetně filmoték.

Dramaturgie se řídí zejména kvalitou vyjádřenou oceněním filmu na festivalech nebo hodnocením recenzenty i diváky, jeho komerčním úspěchem či naopak výlučností, případně kontroverzností. Snaží se také uvádět méně dostupné filmy, které se už běžně nehrají, popř. kterým končí promítací práva. Kromě pestré nabídky jsou přednostmi Magnetu nízké vstupné (obvykle 35–45 Kč), umístění přímo v areálu studentských kolejí, příjemné prostředí a snaha zaměstnanců, aby si diváci „svoje“ filmy užívali nerušeně – v předzáhlí ani v kinosále nenajdete žádná loga sponzorů a krátký reklamní blok před filmem sestává pouze z upoutávek na připravované snímky.

Protože činnost kina nikdo nedotuje (vyjma úspor jeho provozovatele), snaží se na sebe vydělat prodejem lístků, případně ještě legitimací Filmového klubu. To je ovšem stále obtížnější. Vzhledem k dostupnosti většiny nových filmů na Internetu (který má již většina studentských pokojů) nastal citelný odliv diváků – za poslední roky více než o polovinu.

A co nabízí Magnet v nejbližší době? Od října přibude další představení Filmového klubu – každé úterý si mohou návštěvníci rozšířit filmové vzdělání ve Večerní filmové škole, kde se budou uvádět vybrané snímky ze zlatého fondu světové kinematografie od němé éry až po současnost. Pro první „trimestr“ cyklu jsou připraveny klasické tituly jako Chaplinovo Zlaté opo-

jení, Machatého Extase, Wellesův Občan Kane, tři z nejlepších filmů F. Felliniho (Silnice, Sladký život a Amarcord), Vlácilova Markéta Lazarová, Chytilové Panelstory a Michalkovův snímek Unaveni sluncem.

Pro čtvrtéční večery Filmového klubu jsou připraveny tituly (převážně novějšího data) pro „pokročilé“ – namátkou jde o snímky Sex a Lucía, Kámoš, Život v oblouznění, Korida lásky, Brouk, Ztracen v La Mancha, Antonia či záznam koncertu Metalliky. Na podzim zahájí cyklus filmů Woodyho Allena, a to od starších (Všechno o sexu, Annie Hall) až po ty zatím poslední (Hollywood Ending, Cokoliv).

Chybět samozřejmě nemohou premiéry nových českých snímků (Vaterland – lovecký deník, Horem Pádem, Non plus ultras, Český sen či Silný kafe), prostřídané reprízami nejúspěšnějších filmů posledních let (Pupendo, Želary, Mazaný Filip, pátý díl Básníků). A zbývají zahraniční, převážně americké tituly, z nichž kromě komerčních hitů typu Shreka 2 či Spider-Mana 2 uvedeme i kritikou oceňované snímky jako Zrůda, Věčný svit neposkvrněné mysli nebo Fahrenheit 9/11.

Program a další informace o kině Magnet lze najít na adrese <http://jaja.kn.vutbr.cz/magnet/>.

Karel Střecha

SUMMARY:

In September, the student cinema on the Pod Palackého vrchem campus celebrated the 10th anniversary of its birth and 8th anniversary of its existence under the current name.

1
1899

1989⁴ VYSOKÉ
UČENÍ
TECHNICKÉ
V BRNĚ